

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 18

PENKTADIENIS, GEG UŽES (MAY) 2, 1958, TORONTO, ONTARIO

MĖTAI XXVII

Pasveikins Naują Parlamentą su Demonstracija Prieš H Bandymus

TORONTO. — Kanados Taikos Kongresas praneša, kad organizuojamas žygis į Ottawą gegužės 12 dieną, kur bus suruošta demonstracija prie parlamento reikalaujant, kad naujas parlamentas pasisakytų už sulaukymą nuklinių bandymų. Tą dieną bus pirmas naujo parlamento susirinkimas.

Iš Toronto vyksta visos busos taikos šalininkų. Kiti gal važiuos automobiliais. Aišku, taikos šalininkai panašiai ruošiasi nuvykti į Ottawą ir iš kitų miestų.

Teko girdėti, kad KLLD Toronto kuopa taipgi išrinko vieną narį vykti į Ottawą ir dalyvauti šioje taikos demonstracijoje.

Kanados premjeras, J. Diefenbaker, pasikalbėjime su spaudos atstovais, pareiškė, kad jis pritaria idėjai, kad nukliniai bandymai būtų sulaukyti. Taikos judėjimas nori, kad šis klausimas būtų stumiamas toliau: kad parlamentas apkalbėtų ir pasakytų savo nuomonę.

Trečiadienį, gegužės 7 dieną, 8 valandą vakaro, Prince George viešbutyje, Fiesta Room (King ir York kampas), kalbės Vincent Duncan-Jones, Pasaulinės Taikos Tarybos narys, atstovaujantis Britanijos taikos judėjimą.

Jis aiškina, kaip žingsnis po žingsnio pasaulis slenka prie nuklinio karo ir kas reikia daryti, kad pastojus kelią tokiam karui. Visi kviečiami atsilankyti.

Taikos judėjimas Kanadoje pradėjo ruoštis dalyvavimui pasauliniame taikos suvažiavime, kuris įvyks liepos antroji pusė Stokholme. Norima pasiūsti kuo didesnę delegatų skaičių.

Tie, kurie negali dalyvauti, kviečiami prisidėti finansais ir tokiu būdu padėti taikos judėjimui vesti kovą prieš nuklinį karą.

ISSPROGDINO ŽYDŲ IR NEGRŲ CENTRUS

JACKSONVILLE, Fla. — Čia kaž kokie piktadariai išsprogdino žydų centrą ir negrų mokyklą.

Matomai rasistų darbas.

Britanijos žmonės nenori H bombas. Dalyvavo 10,000 žmonių. Šioj nuotraukoj matote dalį demonstracijos. Kalbėjo darbiečių lyderiai

Reikalauja Sulaukyt Nuklinius Bandymus

NEW YORK. — Dr. Albert Schweitzer, Nobelio dovanos laimėtojas 1952 metais, atnaujino reikalavimą, kad nukliniai bandymai būtų sulaukyti.

Jis sako, kad tas turi būti padaryta vardan dar negimusių.

Kalbos apie "švarias" bombas, sako jis, yra tikrai išsisukinėjimas.

Ištikro, kokią teisę JAV ar kuri kita valstybė turi nuodyti atmosferą už savo ribų? O atominės eksplozijos teršia atmosferą ir tose šalyse, kurios nedaro bandymų.

Jis sako, kad ateityje vis daugiau ir daugiau gims normalių vaikų dėl nuklinių bandymų, kurie buvo daromi ir dar bus daromi.

Valletta, Malta. — 15 asmenų buvo sužeista susirėmyme tarp maltiečių ir policijos.

Nori JT Patrulių Šiaurės Ašigalyje

NEW YORK. — Jungtinės Valstijos nori, kad Jungtinės Tautos įsteigtų orinių patruliavimą apie šiaurės Ašigalį, kad sumažinus įsitempimą.

Šio patruliavimo užduotis, sako JAV, žiūrėti, kad nebūtų staigaus užpuolimo iš vienos ar kitos pusės.

Į patrulius siūlo Britaniją, Kanadą, Franciją, Tarybų Sąjungą ir Jungtines Valstijas. Prie to dar galėtų būti pridėtos Norvegija ir Danija.

Atrodo, kad šis pasiūlymas per daug šališkas. Nei viena Tarybų Sąjungos draugė nepasiūlyta. Būtų daug geriau, jeigu patruliuotų neutralios valstybės.

NEW YORK. — Laikraščių Leidėjų Asociacijos suvažiavimas čia smerkė vyriausybę už didelį slaptumą ir varžymą žinių.

Gal Tarsis po Vieną, Negu Kad Priims Kitus

LONDON. — Britanija, Francija ir Jungtinės Valstijos veikiausiai sutiks tartis kiekviena atskirai su Tarybų Sąjunga ambasadorių lygyje, negu kad priims Lenkiją ir Čekoslovakiją.

Tarybų Sąjunga pastatė sąlygas, kad būtų priimtos į pasitarimą ir Lenkija su Čekoslovakija, jeigu Britanija, Francija ir Jungtinės Valstijos nori būtina būti visos trys kartu.

Atrodo, kad Britanijai, Jungtinėms Valstijoms ir Francijai išrodo geriau visai neįsileisti kitų pažangių valstybių. Jos gali pirmiau pasitarti tarpusavyje, o tik paskui tartis su Tarybų Sąjunga pavieniai.

Tarybų Sąjungai matomai nusibodo vienai prieš tris kiekviename pasitarime.

Pasitarimai ambasadorių

lygyje turi sutvarkyti užsienio reikalų ministrų pasitarimą. Tiesa, Vakarai reikalauja, kad būtų svarstomi svarsbesni klausimai, norint patirti, ar galimas viršūnių pasitarimas, bet atrodo, kad bus nusileista iš šiuo klausimu. Juk kiekvienam aišku, kad ambasadoriai nekompetetingi svarstyti tokius klausimus, kuriuos gali svarstyti tik viršūnės.

Kada ir kur viršūnių pasitarimas įvyks, dabar sunku pasakyti, bet darosi vis aiškiau, kad visuomenės opinija keičia ir Vakarų didžiųjų nusistatymą. Sakoma, kad net ponas Dulles keičias nusistatymą linkui nuklinių bandymų sulaukymo. Jis smarkiai susikirtęs su ponu Strausu, kuris dar vis prieš sulaukymą.

Tarptautinis visuomenės spaudimas duoda rezultatus. O tas spaudimas nuolat auga. Tose pačiose Jungtinėse Valstijose vis daugiau žymių žmonių pasisako prieš nuklinius bandymus.

Čia, Anglijoje, darbiečiai perėjo pas tuos, kurie reikalauja nutraukti nuklinius bandymus. Jie net reikalauja, kad raketų bazės nebūtų statomos pirma, negu įvyks viršūnių pasitarimas.

Vienybė Priklauso Nuo Pačių Vokiečių

BONNA. — Lankydama šis čia ryšium su pasirašymu prekybinės sutarties su Vakarų Vokietija, premjero pavaduotojas Anastas Mikojanas pareiškė, kad Vokietijos apvienijimo klausimas priklauso nuo pačių vokiečių.

Kitaip sakant, abidvi Vokietijos turi tartis dėl tos vienybės. Jeigu jos ras galimybės susivienyti, tuomet bus galima nugalėti ir kitas kliūtis.

Bet Vakarų Vokietijos premjeras Adenauer ir kiti lyderiai nenori nei kalbėti apie tai. Jie nenori visai pripažinti, kad Rytų Vokietija yra. Jie nori, kad kiti nuspręstų ir priverstų Rytų Vokietijos vyriausybę "išnykti".

APVAIKŠČIOS 150 METŲ SUKAKTUVES.

Vakarinis laikraštis, Večornaja Maskva, raportuoja, kad vienas farmerys ruošiasi apvaikščioti 150 metų sukaktuves.

Jo duktė esanti 120 metų amžiaus.

Krauna Nešvarias Bombas, Nori Dar Nešvaresnių

WASHINGTON. — Senatorius Clinton P. Anderson, demokratas, buvęs bendro kongresinio atominės energijos komiteto pirmininkas, o dabar jo narys, pareiškė, kad JAV karinė vadovybė kraunasi nešvarias bombas ir stengiasi pasigaminti dar nešvaresnių.

Valstybės departamentas noris švaresnių bombų, bet militaristai krauną į sandėlius nešvarias. Į tas bombas įdedą ką nors, kas padaro jas dar nešvaresnėmis.

"Mes kalbame apie švartias, o tuo laiku kraunamės nešvarias," pareiškė jis. "Aš nemanau, kad tai protiną".

Pasidairius po Kanadą

Vyksta Tarybų Sąjungon grupė Kanados biznierių. Ją sudaro 33 biznierių. Jie vyksta neoficialiai, nepalaimi nei vyriausybės, nei savo kompanijų. Kelionės reikalais pasirūpino patys, patys dengia ir visas išlaidas.

Jie sako, kad jie vyksta pasidairyti po Tarybų Sąjungą ir patirti, kaip tenai gyvenimas eina. Išbus dvi savaites.

I šią grupę įeina, tarp kitų, ir sekanti biznierių:

R. J. Adams, Vancouver, B. C., American Land and Investment Corp. prezidentas.

A. C. Ashforth, Toronto, Ont., Toronto-Dominion Banko prezidentas.

O. Dalgleish, Toronto, Ont., Globe and Mail leidėjas ir redaktorius.

J. D. Eaton, Toronto, Ont.,

Gairdner and Co. direktorių viceprezidentas.

P. C. Garratt, De Havilland Aircraft of Canada Ltd. direktorius.

Čia tik pavyzdys, kas per biznierių sudaro grupę. Bendrai visi užima virš 100 atsakingų vietų įvairiose kompanijose. Vienu žodžiu, visi stambūs biznierių.

Šią išvyką suorganizavo Edgard T. Alberts, torontietis, vienos apdraudos kompanijos pareigūnas.

Spaudoje pasirodė raportai, kad Kanados mokslininkai planuoja paleisti Kanados sputniką. Bet paskui pasirodė ir neigiamų pranešimų.

Premjeras Diefenbakeris sako, kad niekas neplanuoja leisti Kanados sputniką.

Idėja apie Kanados sputniką

niką iškėlė jaunas mokslininkas Dr. G. V. Bull ir jo bendradarbiai. Jie sako, kad sputniką galima paleisti panaudojant sykiu amerikiečių raketą Redstone ir deguonies-vandenilio kanuolę.

Apsigynimo departamentas sako, kad nėra plano išbandymui tokios kombinacijos.

Ontarijos Labdaros Departamentas organizuoja tyrinėjimą senų žmonių, kad nustatytų, kas atsitinka žmogui tarp 45 ir 65 metų amžiaus. 200 ekspertų darbuosis šioje srityje. Jie seks 2,000 senų žmonių.

Šio tyrinėjimo tikslas: surasti būdus sulėtinti senėjimo.

Industrių Nelaimių Išvengimo Asociacijos susirinkime buvo pranešta, kad 1957 metais Ontarijoje buvo truputį mažiau nelaimių įmonėse. Vistik buvo 113,645 bylos. 95 asmenys buvo užmušti.

Darbininkų Kompensacijos Taryba raportavo, kad 1957 metais buvo 268,796 nelaimingi atsitikimai.

Toronte buvo suspenduoti trys policininkai. Tyrinėjant paaiškėjo, kad jie labai žiauriai sumušė tris jaunuolius versdami prisipažinti kaltais plėšikavime. Jaunuoliai, faktinai, buvo priversti prisipažinti, bet vėliau buvo sugauti tikrieji kaltininkai, o prisipažinusieji paleisti.

Prieš policininkus išstojo pačios policijos vadovai. Girdi, jie žemina policijos vardą taip elgdamiesi.

Minimi policininkai tarnavo priemiestyje Etobicoke ir ėjo detektyvų pareigas.

Bedarbių skaičius jau nebeaugęs, bet ir mažėjimo nesimato.

Paties statistikų biuro žiniomis visiškų bedarbių buvo 22 dieną buvo 550,000. Prie to, 30,000 buvę laikinai atleisti.

Bet samdymo biurų žiniomis, darbo ieškančių buvo virš 800,000.

Kanadietis

**Palaukykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĄ**

Akių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai

Valandos: 9-12 ir 1-6

Treč. po pietų uždaryta

Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.

Tel. L.E. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Namų Savininkai

Gal Reikia Jums Pinigų

Dėl Biznio ar Asmeniškiesiems Reikalams

LITHUANIAN - CANADIAN MORTGAGE CO.

duos jums grynų pinigų už antrą morgičių ant jūsų namo, nors jūs jau turite pirmą morgičių. Labai maži mokėjimai. Nereikia mokėti už sutvarkymą morgičių.

Tel.: EM. 8-1241

Didelis Išpardavimas

General Textile Bargain Centre

319 King St. East, Hamilton, Ont.

Didelis pasirinkimas įvairių vilnonių, šilkinų ir kitokių medžiagų dėl vyriškų ir moteriškų drabužių, tinkamų vietiniam naudojimui ir siuntiniams. Žemiausios kainos.

Prekės iš Kinijos Liaudies Respublikos

Arbata — nuo 69 centų iki 99 centų svaras

Dažymo šepėčiai — nuo 18 centų iki \$6.95

Šilkinės bliuskos — nuo \$4.50 iki \$9.00

Staltiesės — nuo \$3.00 iki \$18.00.

Atsineškit šį skelbimą, tai gausite 18% nuolaidą.

Kinija pirkis mūsų medį, kviečius ir kitas prekes, jei mes pirkime užtektinai "Made in China" prekių.

Užsakymai laiškais už \$5.00 ir daugiau išpildomi greitai.

East West Export Import Co. Ltd.

446 Homer Street, Vancouver 3, B. C.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Iliustruota.

ŠLIUPATRNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygu, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

**DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA**

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas Isteigė

Knygyną

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Knygynė galima gauti pasiskaitymui įvairių knygų, daugumoj grožinės literatūros, išleistos pokariniiais metais Tarybų Lietuvoje, kaip tai:

PETRO CVIRKOS raštų devynis tomus ir kitas penkias skirtingas jo knygas.

MAKSIMO GORKIO raštų dvyliką tomų ir kitas aštuonias skirtingas jo knygas.

JUL. ZEMAITES raštų keturis tomus ir kitas tris jos knygas.

A. VIENUOLIO raštų septynis tomus ir kitas tris jo knygas.

A. GUDAICIO-GUZEVIČIAUS raštų šešias knygas.

IAZDYNŲ PELEDOS, J. DOVYDAICIO ir kitų plačiai žinomų Lietuvos rašytojų raštus; taipgi eilės jaunesniųjų Tarybų Lietuvos rašytojų raštus.

Knygynas turtingas įvairiomis knygomis parašytomis įvairių pasaulinių klasikų; taipgi vaikams taikytą literatūrą ir politinio turino knygomis.

Sąlygos norintiems knygyne naudotis:

1. Kiekvienas turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri bus gražinama kada skaitytojas nustos naudotis knygyne ir visos jo pasiimtas knygas sugrąžins.

2. Knygos vienam mėnesiui pasiskaityti duodamos veltai. Ilgiau kaip mėnesį išlaikęs knygas ir nepersirašęs turi mokėti už pavėluotus mėnesius po \$1.00 nuo kiekvienos knygos. Nesumokėjus atsiskaitoma iš kaucijos.

3. Knygos bus siuntinėjamos ir paštu, bet skaitytojas turės padengti knygų persiuntimo išlaidas.

Toronto ir apylinkės lietuviams knygynas atdaras pirmadienio vakarais nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Laiškams antrašas:

KLLD C.K. Knygynas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

TARYBŲ LIETUVOJ

Lietuvos Elektrotechnikos Pramonė

Electrotechnikos pramonė — viena jauniausių pokari- niais metais Lietuvoje susi- kūrusių pramonės šakų.

Dabar Vilniuje dirba kele- tas didelių elektrotechnikos gamyklų. Jose plačiai me- chanizuoti bei automatizuoti daug darbo reikalaujantieji procesai, konvejerizuota ga- myba.

Patį jauniausia iš šių į- monių yra elektros suvirini- mo įrengimų gamykla. Nors ji dar statybos stadijoje, ta- čiau čia gaminami suvirini- mo agregatai ir transforma- toriai jau plačiai paplito po daugelį užsienio šalių. Jie siunčiami į Indiją, Afganis- taną, Kiniją, Albaniją, Bir- mą ir kitus kraštus. Nese- niai šioje įmonėje pirmą kar- tą šalyje pradėti gaminti į- renginiai aliumininiams lai- dams suvirinti. Kartu su transformatoriumi toks įren- giny sveria tik 50 kilogra- mų. Su juo galima dirbti net pačiose nepalankiausiose są- lygose. Užtenka tik prisi- jungti prie elektros perdavi- mo linijų, nutiestų papras- čiausiai stulpais, ir jau ga- lima suvirinti aliumininius laidus, kurių skerspjūvis yra nuo 35 iki 250 kvadratinų milimetrų. Naujieji įren- giniai bus plačiai naudojami montuojant elektros tinklus ir ryšių sistemoje.

Nuolat didina produkcijos išleidimą elektros skaitklių gamykla. Čia kas minutę nuo konvejerio nuimami 7-8 skai- tikliai. Vilniuje taip pat kas- dien pagaminama apie 1,500 mikroelektromotorų.

Didelis dėmesys skiriamas plataus vartojimo elektro- technikos reikmenų gamybai plėsti. Štai, vien "Eifos" ga- mykla kasdien išleidžia apie 900 elektrinių patefonų ir ra- diogramofonų, 100 magneto- fonų. Dabar čia pradėdama vietinių konstruktorių su- kurtų portatyvinių naujų magnetofonų "Spalis" seriji- nė gamyba. Šie klavišais val- domi garsų įrašymo aparatai turi pastovų greitį. Jie pasižymi garso švarumu. Muziką, žmonių pasikalbėji- mus ir bet kuriuos kitus gar- sus galima užrašinėti viršu- tinėje ir apatinėje juostelės dalyse. Tokiu būdu, vienoje juostelėje paraleliai galima padaryti du skirtingus įra- šus, kiekvieną jų įrašant at- skirai. Tai sudaro sąlygas to- kiam pat juostos ilgyje tu- rėti dvigubai daugiau įrašų.

Elektrotechnikos pramonė šiemet įgauna dar platesnį išvystymą. Pradedami ga- minti naujos konstrukcijos

lietuviški dulkių siurbiai, nauji elektriniai suvirinimo įrenginiai.

AUTOMATAI PAŠTO TARNYBOJE

Kaune neseniai išleista pirmoji partija elektro- magnetinių korespondenci- jos štampos aparatu. Iki metų pabaigos jų bus išlei- sta 3,000. Šiemet čia taip pat bus pradėti gaminti atviri- kų pardavimo automatai. To- kie automatai Lietuvoje ga- minami pirmą kartą. Greitu laiku bus baigtas montuoti automatas laikraščiams par- davinėti.

NAUJAS PREPARATAS

Kauno mėsos kombinato medicinos preparatų fabri- kas — vienintelis respubliko- je ir didžiausias Pabaltėje — gamina sudėtingus prepa- ratus. Po ilgų bandymų ne- seniai čia masiškai pradėtas gaminti prailginto veikimo hormono preparatas — ad- renokortikotropinas. Šis pre- paratas naudojamas bron- chinės astmos, reumatinio pobūdžio susirgimams gydy- ti.

Vieno Instituto Mokslininkų Tarptautiniai Ryšiai

Glaudus kūrybinis bendra- darbiavimas užsimezgė tarp Lietuvos TSR Mokslų aka- demijos Biologijos instituto ir Čekoslovakijos Respubli- kos Slovakijos Mokslų aka- demijos Helmintologijos in- stituto mokslinių bendradar- bių. Abu institutai siekia bendromis jėgomis surasti efektyvias kovos su fascelio- ze — sunkia gyvulių liga — priemones. Lietuvos moksl- ninkai taiko draugų čekoslo- vakų paruoštą fasceliozės ty- rimo metodą. Pabaigus tyri- mus, grupė Biologijos insti- tuto mokslinių bendradarbių nuvyks į Čekoslovakiją, kur kartu su Slovakijos Mokslų akademijos Helmintologijos instituto mokslininkais api- bendrins tyrimų rezultatus ir paruos kovos su fascelio- ze priemones.

Plečiasi Biologijos institu- to mokslinių bendradarbių ryšiai ir su kitų šalių mokslininkais. Instituto parazito- logijos laboratorijos vedėjas M. Babianskas dalyvavo mokslinėse konferencijose Lenkijoje ir Čekoslovakijoje, vyresnysis mokslinis bend- radarbis J. Maniukas — suo-

mių mokslinėje ekspedicijoje Baltijai tirti. Lietuvos mokslininkai sistemingai keičiasi moksliniais straipsniais su draugais vengrais, lenkais, čekoslovakais. Užmegztas susirašinėjimas su Vokietijos Demokratinės Respubli- kos, Jugoslavijos, Prancūzi- jos mokslininkais.

Kartoninės Degtukų Dėžutės

Retai kas paga voja, kad dagtukų dėžutei pagaminti sunaudojama lygiai tiek me- dienos, kiek 75 degtukų šiau- deliams. Kauno "Liepsnos" degtukų fabrikė daromi ban- dymai gaminti kartonines degtukų dėžutes. Tokias dė- žutes gaminant, sutaupoma 50 procentų žaliavos ir 30 procentų atpiginama degtu- kų savikaina. Kartoninės degtukų dėžutės Lietuvoje bus gaminamos pirmą kar- tą.

Plokštės iš Spalių

Apdorojant linų šiaude- lius, fabrikuose lieka dideli kiekiai spalių. Linų tresto inžinierius S. Stirbys surado būdą iš jų gaminti plokštes. Šios plokštės labai patva- rios, atsparios šalčiui, nepraleidžia vandens, yra lengvai piauštomos ir režiamos. Jos pranašesnės už klijuotę, nes pagaminus iš karto turi poli- ruotą paviršių ir reikiama spalva, be to, 40 proc. piges- nės negu nedažytos ir nepo- liruotos klijuotės. Vienam kubiniam metrui spalių plokš- čių pagaminti sunaudojama 830 kg spalių.

Šios plokštės tinka parke- tui ir kitoms statybos deta- lėms gaminti. Jų gamyba pradėta įsisavinti Klaipėdos baldų kombinate, Vilniaus "Puntuko" gamykloje ir ki- tose respublikos medžio ap- dirbimo įmonėse.

Nauja Technika Lietuvos Transporte

Pastaruoju metu Lietuvos geležinkelio įmonės aprūpi- namos naujausia tėvynine ir užsienio technika. Naujos staklės, mechanizmai, elek- tros ir pneumatiniai prietai- sai pagreitina remonto dar- bus, padeda kelti darbo na- šumą ir įgalina taupyti pini- gines lėšas.

Ypač daug naujovių yra geležinkelio garvežių depe. Magistralės garvežiuose į- rengiami maišyto apkūreni- mo prietaisai. Praktika parodė, kad naudojant kietą ku- rą — anglį bei skalūnus ir pigų skystą kurą, kuris į kū- ryklą paduodamas purkštu- vu, galima prailginti reisą nesustojant papildyti van- dens atsargų ir valyti kūryk- los.

Liaudiškose Respublikose

Jugoslavijos Automobilių Pramonė

Automobilių pramonė — nauja Jugoslavijos pramo- nės šaka. Šiuo metu automo- bilių gamyklos Maribore ir Pribojuje prie Limos gami- na sunkvežimius ir autobu- sus, gamykla "Crvena zastava" Kraguevacoje — leng- vąsias mašinas, gamykla "Tomos" Koparc — moto- ciklus.

Praeitais metais Jugosla- vijoje buvo pagaminta 3,458 sunkvežimiai ir autobusai, tai yra 693 mašinos daugiau, negu 1956 metais. Lengvų- jų automobilių buvo paga- minta 3,088, tame tarpe ga- mykla "Crvena zastava" Kraguevacoje pagal Italijos koncerno "Fiat" licenzijas pagamino 2,978 automobi- lius. Motociklų gamyba padidėjo iki 13,000, tuo tarpu, kai praeitais metais jų iš vi- so buvo pagaminta 3,421.

Perspektyvinis penkmečio planas numato, kad 1961 me- tais šalyje bus gaminama 6 tūkstančiai sunkvežimių, 6 tūkstančiai lengvųjų maši- nų, 735 autobusai ir 30 tūks- tančių motociklų.

Bulgarijos Laimėjimai Elektrifikavimo Srityje

1958 metais Liaudinėje

Gerai rezultatai gaunami taikant depo remonto ce- chuose plovimo mašinas. Šie originalūs agregatai visiškai pakeičia sunkų rankų darbą plaunant garvežių detales, kurios reikalauja eilinio ke- liamojo remonto.

Visiškai pateisino save ir cementavimo krosnys, dir- bančios skysto kuro-mazuto pagalba. Jose terminiu būdu paruošiamos tokios detalės, kaip velenėliai, judėjimo me- chanizmai ir kiti. Dizelinių traukinių depe neseniai pa- statyta tobulesnė elektros krosnis P-35, kurios pagalba plieninių detalių paviršius prisotinamas grynangliu ir azotu.

Sėkmingai panaudojami mūsų depe taip pat elektrini- niai pajėgūs domkratai (kė- likliai) ir telferiai vertikali- am ir horizontaliam sunkių detalių perkėlimui.

Geležinkelio kelių ūkyje plačiai panaudojami bėgių grėžimo prietaisai, bėgių piovimo staklės, šlako valy- mo mašina, pagaminta pagal Kauno kelio distancijos rati- onalizatoriaus Juozo Tra- puilos paruoštą konstrukci- ją.

Daug technikos naujovių į- diegta per paskutinius me- tus taip pat vagonų ūkyje ir ryšių distancijose.

Bulgarijoje bus pagaminta apie 3 milijardai kilovatva- landžių elektroenerģijos, 314 milijonų kilovatvalandžių daugiau, negu 1957 metais.

Šaliai elektrifikuoti vi- plačiau čia naudojami hid- roištekliai. Statomos naujos vandens talpyklos ir hidro- elektrinės. Centrinėje Rodo- no dalyje šiuo metu statoma didžiausia Bulgarijoje Bata- ko hidroelektrinė, kuri su- jungs "Batako", "Pešteros" ir "Aleko" elektrines. Viena šių hidroelektrinių — "Bata- kas" — praeitais metais jau stojo rikiuotėn. Hidroelek- trinė "Peštera" bus perduo- ta eksploatacijon šiais me- tais. Jos galingumas sieks 120 tūkstančių kilovatų, t.y. jos galingumas bus didesnis, negu visų buvusių buržuazi- nėje Bulgarijoje elektrinių bendrasis galingumas. Visos šios kaskados elektrinės ga- mins 605 milijonus kilovat- valandžių elektroenerģijos per metus.

Kartu su hidroelektrinių statyba sėkmingai vykdoma šiluminių elektrinių statyba. 1958 metais stos rikiuotėn elektrinės paskutinė eilė.

Plačiu mastu vykdoma di- džiosios Balkanų pusiasalyje CEC "Marica-Vostok" staty- ba. Pirmąją pramoninę sro- vę elektrinė ties 1960 me- tais.

Pastaraisiais metais šaly- je sparčiais tempais vyksta elektros perdavimo linijų tiesimas ir elektros skirsty- mo įrenginių statyba. Šiais metais bus perduota eksplo- atuoti daugiau kaip 500 ki- lometrų elektros perdavimo linijų.

Numatoma, kad šiais me- tais elektroenerģijos išdirbis pasieks tokio lygio, kuriam esant galima bus patenkinti visus liaudies ūkio poreikius, vienam gyventojui bus paga- minta 450 tūkstančių kilo- vatvalandžių elektroenerģi- jos.

Irigaciniai Darbai Albanijoje

Pagal antrojo penkmečio planą Albanijoje vykdomi dideli irigaciniai darbai. Ant- rojo penkmečio pabaigoje, t.y. 1960 metais, šalyje bus drėkinami ne mažiau kaip ketvirtis visų įdirbamų žem- nių.

Neseniai buvo paeista veikti didelė irigacinė siste- ma Vijosa-Levan-Fieri. Per pastaruosius 10 metų nu- tiesti drėkinimo kanalai Pet- jin-Kavaja, Berat-Ura-Kučit ir kiti. Nusausinimo ir drėki- nimo kanalai tiesiami Miuze- ke — viename iš derlingiaus- sių ir didžiausių Albanijos slėnių. Čia iš abiejų Škumbio ir Cemenio upių pusių bus sudaromi apsauginiai pyli- mai.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

NAUJAS KAPITALISTŲ ISMISLAS

Nuo to laiko, kaip atsirado Tarybų Sąjunga, nei vienas kapitalistas negali ramiai miegoti. Jiems vaidenasi visokios "šmėklos". Atsimenate, 1930 metų krizio metu visus baugino taip vadinamas "dumpingas". Visi kapitalistiniai laikraščiai šaukė, kad Tarybų Sąjunga verčia užsieniuose pigias prekes. Ir tas buvo daroma tuo pačiu metu, kai kituose puslapiuose buvo rašoma, kad Tarybų Sąjungoje nieko nėra.

Nėra prasmės čia vardinti visus tuos išmislus, bet verta apsisistoti ties vienu, kuris šiandien labai plačiai vartojamas. Tai "Tarybų Sąjungos propaganda". Jei tik ką Tarybų Sąjunga pasiūlo, tai vis propaganda. Davė kuriai nors valstybei paskolą — propaganda. Įrengė fabriką, ar pastatė kultūros namą draugiškoje valstybėje — propaganda. Palydė sputnikus — propaganda. Sulaikė nuklinius bandymus — propaganda. Siūlo viršūnių pasitarimą — propaganda. Joukinga, ar ne?

Pastebėti, kad ir mūsų veiksniai griebiasi tos pačios linijos. Ką tik Lietuvos veikėjai daro užmezgimui kultūrinių ryšių su išsivija, vis propaganda.

Ir tie žmonės dar drįsta vadintis laisvais žmonėmis. Laisvas žmogus, tvirtai stovįs ant savo įsitikinimų, juk neturėtų bijoti jokios propagandos. Tas faktas, kad jie visi bijo bent kokios laisvės minties, bent kokio platesnio susitikimo su kitais, aiškiai rodo, kad jie yra vergai savo aklumo. Jie bijo, kad koks vėjelis neišgriautų jų iš pamatų.

VARDAN LAISVĖS IR CIVILIZACIJOS

Karo troškėjai gatavi paleisti į darbą nuklines bombas ir sunaikinti pusę žmonijos. Jie tvirtina, kad tai reikalinga išgelbėjimui pasaulio laisvės ir civilizacijos nuo komunizmo pavojaus. Ar ne juokinga,

Kokia gi čia gali būti laisvė, jeigu tave norima sunaikinti nuklinių bombų pragare ir primesti tau savo įsitikinimus ir tvarką? Kokia čia civilizacija gali egzistuoti baisiausiose žudynėse?

Laisvė yra laisvė. Ji turi būti taikoma visiems. Jei stovime už laisvę, tai reikia ją pripažinti ir kitiems, kurie nori kitaip galvoti, kitaip tvarkytis.

Jeigu ponai galvoja, kad laisvę turi tikrai buržuazija, o visi kiti negali jos turėti, tuomet reikia taip ir kalbėti. Kodėl nesakyti visiems kitiems: jūs neturite teisės būti laisvi.

Demagogų kalbos apie laisvę yra labai pigūs dalykas.

GERAS KAIMYNAS

Geriausiu Kanados kaimynu yra Jungtinės Valstijos. Taip yra sakoma ir įsivaizduojama. Bet šis kaimynas dažnai elgiasi visai ne kaimyniškai. Štai keletas pavyzdžių:

Kiek laiko atgal buvo suvaržytas importas iš Kanados ašiejais. Amerikiečiai smarkiai kenkia Kanados ūkio produktams versdami į Kanados rinkas užsienyje savo ūkio gaminius pusdykiais. Dabar raportuojama, kad norima suvaržyti importą iš Kanados švino ir cino. Amerikiečiai Ženevoje daugiausiai priešingi Kanados reikalavimui, kad pakraščio juosta būtų iš 12 mylių. Amerikiečiai nenori nustoti laisvės žuvauti Kanados pakraščiuose be jokių suvaržymų.

Tokie "kaimyniški" elgesiai pradeda pykinti ir valdančiuosius sluoksnius.

Bet kada Kanados autoritetai išreiškė pageidavimą, kad imigrantai, kurie keliauja Kanadon apsigyventi, naudotųsi Kanados priemonėmis (laivais ir orlaiviais), tai Washingtone tuojuos sušuko, kad taip negali būti. Taigi, Kanada netinka žiūrėti savo interesų.

Auğa ekonominiai sunkumai išskels viršūn dar daugiau faktų, kurie parodys didžiojo kaimyno "kaimynystę".

KAS NAUJO PASAULYJE

A. Gromyko atšaukė kalbėjimus Jungtinėms Valstijoms už siuntinėjimą į Tarybų Sąjungos pasienį Arktike orlaivių su nuklinėmis bombomis, tačiau visuomenėje pasiliko įspūdis, kad Jungtinės Valstijos elgiasi labai kariškai.

Nežiūrint to, kad įsitempimas nemažas ir ginčai per spaudą ir tarptautinius susitikimus gana aštrūs, vis tik negalima sakyti, kad jau yra pasiekta tokio punkto, kad armijos turėtų būti laikomos paruoštos atremti netikėtą užpuolimą.

Gi amerikiečių bomberiai Kanados šiaurėje yra paruošti puolimui bile momentą. Davus signalą, jie nieko nelaukiant skristų į taikinius.

Aiškina, kad aparatas sudarytas taip, kad klaidų negali įvykti. Gal ir taip. Bet toks pasirėgimas, kaip karo metu, rodo amerikiečių karinį užsidegimą. Tokioje atmosferoje daug nereikėtų, kad įvyktų klaida.

Sakoma, kad Amerikos talkininkai yra susirūpinę tokiu amerikiečių pasiruošimu atakai.

Londonas raportuoja, kad A. Gromyko, TSRS užsienio reikalų ministras, nenorėjęs tartis su visais trimis Vakarų ministrais kartu. Jis norėjęs pasitarti su kiekvienu atskirai. Tai esąs užsimojimas suskaldyti trejybę.

Šis verkšlenimas rodo tik tai viena: trejybė neturi pasitikėjimo vienas kitu. Jeigu būtų pasitikėjimas, tai nebūtų tartis ir po vieną.

Jugoslavijos prezidentas Tito esąs užsigavęs, kad liau-

dies demokratijų komunistai nesuimtė oficialių stebėtojų į Jugoslavijos komunistų lygos suvažiavimą. Tos pareigos buvusios pavestos ambasadoriams.

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad nėra skirtumo, ką atstovauja kitų šalių stebėtojai.

Pranešimai iš Maskvos sako, kad sunkiosios industrijos darbininkams Tarybų Sąjungoje bus sutrumpinta darbo diena iki 7 valandų. Šis patvarkymas bus įgyvendintas dar šiais metais.

Tiems darbininkams, kurie dirba po žemėmis, tai yra, įvairiose kasyklose, darbo diena bus sutrumpinta iki 6 valandų.

Tuo pačiu sykiu pranešama, kad mažiau uždirbantiems darbininkams bus pakeltas atlyginimas už darbą.

Manoma, kad 7 valandų darbo diena bus įvesta ir kitose industrijose.

Tas esą galima todėl, kad TSRS industrija padarė didelį progresą.

Indonezijos sukilėlių vyriausybė pasitraukė ir iš Bukittinggi. Ji susimetusi į mažą miestelį kalnuotoj apylinkėse.

Vyriausybės jėgos lengvai laimi ir atrodo, kad ilgai netruks, kol visai iššluos sukilėlius iš Sumatros. Tada jiems neliks jokios vilties.

Tarybų Sąjungos jaunųjų komunistų suvažiavime buvo pranešta, kad Tarybų Sąjungoje yra 18,500,000 jaunųjų komunistų.

Komjaunuoliai yra didelė jėga Tarybų Sąjungoje. Jie pirmąja visame kame, kaip įvairiuose darbuose, taip ir

mokslo ir kultūros srityje. Jie apgali sunkiausias kliūtis. Tai jie savanoriais vyko į naujas sritis dirvonų plėsti. Jie savanoriais vyko į kolūkius, kad pakėlus jų produktyvumą.

Kubos diktatorius Batista giriasi, kad jo jėgos lengvai sudaužė Fidelos Castros "ofensyvą" prieš jo valdžią.

Sukilėliams nepavykę nei žmonių, nei kariuomenės patraukti savo pusėn.

Sukilėliai bandė naikinti javus, bet ir čia jiems nepavykę. Nors sukilėliai sudeginę 100,000 tonų cukrinių nendrių, vyriausybė turinti aprubežiuoti gamybą, kad išvengus pertekliaus.

Kavos gauta 15,000,000 svarų daugiau, negu pernai tuo metu.

Aną savaitę virš Nevados dykumos (JAV) įvyko keistas įvykis 21,000 pėdų aukštyje, nusisėšęs gyvybę 49 asmenų.

Virš dykumos skrido keleivinis orlaivis su 47 asmenimis. Smogė jam į šoną karinis orlaivis. Abu nukrito ir tokiu būdu pražudė 49 asmenis.

Bomberis skraidė lavybos tikslu. Lakūnas buvo užrištom akim. Nuo žemės davinėjo jam įsakymus. Užpakalyje buvo kitas lakūnas, instruktorius. Toks aklas skraidymas ir buvo atsakomyngas už šią nelaimę.

Pereitą savaitę buvo raportuota, kad JAV imigracijos autoritetai kidnapino suomių kilmės amerikietį Williamą Heikkilą ir išdeportavo į Suomiją, būk tai už tai, kad jis depresijos metu buvo komunistas. Paaiški, kad byla jo deportacijai buvo vedama 11 metų.

Dabar imigracijos autoritetai prisipažįsta, kad elgėsi negerai. Jam leidžiama sugrįžti Amerikon, nors jis nugabentas į Helsinkį.

Imigracijos autoritetai vis tiek esą nusistatę kovoti už jo deportaciją.

Tarybų Sąjungon pribuvo grupė Vengrijos religinių lyderių.

Jų tarpe randasi vienas katalikų vyskupas ir du protestonų vyskupai. Viso grupėje yra 27 asmenys.

Buvo paskirtas Georges Bidault sudaryti Francijos ministrų kabinetą, bet jam nepavyko.

Kas bus sekantis?

Tautų Brolija

Jonas Kaškaitis

Kam tų sąmojų, pokštų?
Mes gi sambūrio trokštam,
Ramaus darbo brolijos,
Kur progresas prigijo...

Tolimieji kraštai
Reikalauja griežtai:
Eikit, jankiai, namo, —
Mum be jūsų ramu...

Be karų, be apgaulės —
Siekiam broliškos saulės, —
Kam tų bazių grobikų,
Kur kolonijas apniko?

Mum pati ta gija —
Teisių srija
Ir tautų brolija
Ir laisva žmonija!

Pastabos

Pasirašymas prekybinės sutarties tarp Tarybų Sąjungos ir Vakarų Vokietijos, yra didžios reikšmės dalyku geron pusėn.

Ne tik kad prekyba, apimanti \$750,000,000, prisidės prie abiejų šalių ekonomijos pakėlimo, bet taipgi ji pasitarnauja ir bendriems taikos interesams.

Vakarai dėl šios sutarties sudarymo nors viešai ir neverkia, bet taipgi ir nesidžiaugia.

Jiems kelia rūpestį, kad Tarybų Sąjunga vis daugiau ir plačiau savo įtaką ir galią plečia, atrasdama stambių prekiautojų net ir Vakarinio bloko šalių tarpe.

Eisenhowerui ir Macmillanui tai labai karti piliulė, kurią reikia praryti.

Tuo labiau ta piliulė karti anglams. Juk anglai lengvai galėjo savo prekybą su Tarybų Sąjunga labiau praplėsti, jeigu jie nebūtų paise amerikiečių.

O dabar, vietoj jų, prekiaus vokiečiai, jų konkurentai.

Tuo patim kartu tai yra pavyzdys ir kanadiečiams.

Mūsų vyriausybės nesistengimas didinti prekybos su socialistinėmis šalimis, tuo tarpu kada pas mus siaučia bedarbė, taipgi yra labai žalingas mums visiems.

Kiek tenka patirti, tai mūsų liberalai ir CCF partijos deda pastangas atsikelti iš po rinkiminių smūgių, kurie jas labai pritrenkė.

Liberalai, kol kas tik kalba apie "perkratymą" savo programos, įgijimą naujos energijos. Bet ar jie kokią pažangą padarys, tenka abejoti.

Jie kaip grynai išnaudojimo šalininkai, daugiau domės kreipia į naujas sklandžiai skambančias frazes, o ne į aktualius kanadiečių reikalus.

CCF-eriai, po Kanados Darbo Kongreso konvencijos, įgavo daugiau vilties.

Konvencijoje į viceprezidentus liko išrinktas Stanley Knowles, žymus CCF šulas, tai viena.

Antra, manoma, kad nuo dabar Kanados Darbo Kongresas tvirčiau parems CCF ne tik politiniai, bet ir ekonominiai.

O tai svarbu, nes Kanados Darbo Kongresas yra didelė jėga. CCF partija turėtų galingą užtarėją ir rėmėją, jeigu jai pavyktų tenai pilnai įsigalėti.

Cia matote nuotrauką studentų demonstracijos Bonoje, Vakarų Vokietijoje. Virš 100 studentų, daugiausia iš arabiškų šalių, demonstravo reikalaudami laisvės Alžirijai. Tuo tarpu Francijoje auga reikalavimai dar žiauriau slopinti alžirų kovą.

Ką Kiti Rašo

J. E. Hooverio Knyga

FBI vadovas J. Edgar Hoover užsimanė būti rašytoju ir jis ant savo pastatė: parašė knygą, pavadintą "Masters of Deceit". Ši knyga labai reklamuojama komercinėje spaudoje, nes ji nukreipta vyriausiai prieš komunistinį judėjimą ir ypatingai prieš JAV komunistus.

Hooveris prakeikia, amžinai pasmerkia marksistinį mokslą, išjuokia K. Marksa, F. Engelsą, Leniną ir kitus darbininkų judėjimo vadovus, mokslininkus, mąstytojus, veikėjus, kurie kuo nors didesniu prisidėjo arba prisideda prie to, kad darbininkų klasė išsilaisvintų iš kapitalizmo, kad ji kurtų socialistinę santvarką.

Prieš daugiau kaip šimtą metų parašytą K. Markso ir F. Engelso "Komunistų Manifestą" Hooveris puola žiauriai ir sako, kad toje knygoje išdėstyti principai esą "baisūs principai, kuriems lemta sudrebtinti civilizaciją iš pat pagrindų".

Komunistinį judėjimą Amerikoje J. E. Hooveris taipgi ima mechaniškai. Girdi, jis atsirado tik kaip atspindys Didžiosios Spalio revoliucijos Rusijoje.

Hooveris pamiršta, kad Amerikos Socialistų partijoje kairysis judėjimas, kuris virto komunistiniu judėjimu 1919 metais, buvo atsiradęs

Gal ir gerai, kad CCF pasirinko paramos ieškoti darbo žmonių organizacijose.

Bet to siekdama, ji turėtų atitinkamai ir savo politinius tikslus performuoti, kad būtų verta tos paramos.

Z. J.

kur kas pirmiau negu gimė Spalio revoliucija.

Knygos autorius pasakoja, būk Amerikoje komunistai negalėtų išrinkti į jokią visuomeninę įstaigą savo kandidatų, jei jie neprisidengtų kitų organizacijų vardu. Bet jis užtyli tą faktą, jog kadaise New Yorko miesto tarybon buvo išrinkti du atstovai — Benjamin J. Davis Jr., ir Peter Cacchione, kandidatavę kaip komunistai!

Žodžiu, kaltindamas komunistus neteisingumu, pats Hooveris klastoja istorinius faktus. Eidamas tokias "aukštas pareigas", kokias jis eina, Hooveris, rodosi, turėtų būti santūresnis žodyje, turėtų būti atsargesnis, turėtų ne vieną kartą liežuvį apsukti pirmiau negu ištaria tą ar kitą žodį. Bet jis to, matyt, nepaiso.

Hooveris žino, kad šiuo metu, kada socialistinis pasaulis daro milžinišką progresą, kada kapitalizmas sušlubavo, jo knyga, niekinanti komunistų ir komunistus, susilauks didžiulio pasisekimo tuose, kurie komunizmo bijosi, kurie dėl jo dreba. Jis, Hooveris, matyt, nepaiso, kaip ten bus toliau. Jis nepaiso to, kad iš jo knygoje pateiktų "argumentų" pasijuoks.

Nelaimė su Hooveriu, kaip ir su kitais, jam panašiais "didvyriais", yra ta, kad jie komunistinio judėjimo atsiradimą Amerikoje ima mechaniškai, atitraukta nuo gyvenimo. Ot, atsirado tas ar kitas blogas žmogus ir sudarė komunistinį judėjimą! Taip tegali galvoti tik visiškai aklas asmuo. Komu-

nistinis judėjimas Amerikoje yra dalis viso pasaulio komunistinio judėjimo, kurį pagimdė kapitalizmas, o ne Marksas. Maksas tik padėjo šitam judėjimui mokslinius pagrindus, kuriuos toliau praplėtė kiti marksistai — ypatingai Leninas.

Socializmas - komunizmas yra neišvengiamas, nes neišvengiamas yra kapitalizmo žlugimas. Į socializmą kelių yra visokių. JAV Komunistų partijos 16-asis suvažinimas priėmė konstituciją, kurioje skaitome:

"Komunistų partija teigia, jog yra visokių kelių, vedančių į socializmą, ir kad mūsų tautos darbo žmonės susiras savo kelią link socializmo. Mes stojame už taikų demokratinį kelią į socializmą — kelią, vedantį per politines ir ekonomines Amerikos liaudies kovas, kelią neiškrystantį iš konstitucinių šalies procesų".

Hooveris visa tai užtyli. Jis tik įžuliai puola komunistus, niekina juos kaip bet koks nerimtas plačiaburnis.

Sitokiu būdu, aišku, nei Hooveris nei kuris kitas "autorius" visuomeninių klausimų neišsprendė ir neišspręs.

Laisvė

Jei Kiltų Karas

TSRS Apvaldytų Pasaulį, Sako Garsus Rašytojas

John Gunther, jau gerai pasižymėjęs savo kūriniiais "Inside Europe", "Inside Afrika" ir "Inside The United States", parašė knygą "Inside Russia Today".

Literariškai verčiant vardą būtų: "Viduje Rusijos Šiandien", bet prasmei geriau atitiktų — "Šiandieninė Rusija iš Vidaus".

Guntheris su žmona ilgokai važinėjo po Tarybų Sąjungą ir kalbėjosi su žmonėmis, taipgi ir valdžios pareigūnais ir surinko daug skaitlinių, informacijų apie tą šalį. Daug ką jis rodos savaip mato, nedakainuoja. Nežiūrint to, ši jo knyga verta gero dėmesio. Be abejonės, ji sukels daug kalbų, ginčų šioje šalyje.

Visos knygos dar neperskaičius sunku padaryti pilną peržvalgą, bet galima jau tiek žymėti:

TSRS žmonės "giliai įdiegti įsitikinimu", jog JAV yra jų priešas; mums reikia nekludyti TSRS žmonių įvažiavimui Amerikon, bet aksinti tai. Abiejų šalių žmonės geriau apsipažinus gerės santykiai.

TSRS valdžia yra tvirta. Prie Chruščiovo ji yra atlaidesnė, kaip buvo bent kada pirmiau.

TSRS žmonės nori taikos. Jie laiko karą neįmanomu. Bet jie nepriims taikos kitų jiems užkartom sąlygom.

TSRS vyriausybė ar vadovybė neplanuoja karo. Ji

ŠYPSENOŠ

Jo paties kaltė

Svečiui įėjus į raštinę, tuoj jį pasveikino viešbučio vedėjas, klausdamas, ar gerai išsimiegojo jis.

"Turiu pasakyti, kad visai nemiegojau", atsakė svečias. "Akių neužmerkiau".

"Na, ir kaip gi miegosi, jei akių neužmerkai?" nusišlebėjo vedėjas.

—o—

Nieko iš to nebus

Dubline amerikietis pamatė žmogų maunant arkliai ant snukio abrakinę, bet arklys nekooperavo.

"Nieko iš to neišeis", tarė amerikietis žiūrėdamas.

Žmogus, žinoma, nepaisė, ką amerikietis sako.

Kiek palaukęs ir matydamas, kad žmogui vis nesiseka, amerikietis sušuko:

"Tamsta esi kvailas jei manai įkišti arklį į tokį mažą krepšį!"

—o—

Vyro vietoj

Papūga, eilę metų priklausiusi jūrininkui, buvo tikra bėda pardavėjui. Kas tik nuperka, tuoj atneša atgal, aiškindami, kad ji labai keikiasi.

Sykį nupirko ją viena senmergė. Pardavėjas nustėjo, kad ji neatnešė ant rytojaus. Už kelių dienų ji atėjo pirkti maisto papūgai.

"Teisybę pasakius, papūga keikiasi labai bauriai", tarė mergina. "Bet kadangi aš nevedusi, tai ji kaip ir primena vyrą namuose".

nenori karo, tiki taikiu būdu socializmas įsigalės.

— Išties kartas Amerikoje viltasi, jog rusai negali net ir traktoriaus operuoti. Tokis manymas buvo savęs apgauliojimas.

Guntheris teigia:

— Mano požiūris yra gan paprastas; jau laikas Amerikai priimti gyvenimo faktus, ir, nežiūrint kaip mums netiktų ar kaip neapkenčiamos Tarybinės įstaigos, turime susiderinti su tuo, kad reikia gyventi šalia vieni kitų. Mūsų pareiga, taipgi daugiau sužinoti, kad ir vien savo išsilaukymui.

Amerikai būtina reikia "pralaužti įdiegtą rusams įsitikinimą", jog Amerika yra jų priešas.

Tą įsitikinimą, reikia saukti, "įdiegti" mūsų vyriausybės, ypatingai p. Dulleso atsinešimas link TSRS, jo kalbos, jo grubi diplomatija.

TSRS yra galinga šalis, sako Guntheris. Ji nori taikos, bet jei kiti ją puldinės, ji kariaus.

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Ar žinote, Kad...

TSRS žemės fondas — 2,233,7 milijono hektarų. Kolūkių žemių plotai užima 838 milijonus hektarų.

Vidutiniškai vienai žemės ūkio artelei TSR Sąjungoje tenka 7,1 tūkstančio hektarų žemės, iš to skaičiaus 2,2 tūkstančio hektarų ariamos, 1,3 tūkstančio hektarų ganyklų, 0,4 tūkstančio hektarų pievų.

Darbo našumas žemės ūkyje 1956 metų pabaigoje palyginti su 1913 metais TSR Sąjungoje padidėjo 3,8 karto.

Kas dvi su puse minutės TSRS pagaminamas traktorius. Per metus šalis pagamina apie 200 tūkstančių traktorių.

Daugiau kaip 150 milijonų dešimtinių žemės carinėje Rusijoje priklausė dvarininkams, caro šeimai, kapitalistams, vienuolynams ir cerkvėms, beveik pusė žemės valdė 30 tūkstančių stambių dvarininkų. Vidutinis dvaro dydis buvo 2,300 dešimtinių, o 700 pačių stambiausių žemės magnatų valdė po 30 ir daugiau tūkstančių dešimtinių žemės kiekvienas. Tuo tarpu 10,5 milijono vargingųjų valstiečių turėjo tik 75 milijonus dešimtinių, t. y. po 7 dešimtines ūkyje, jų tarpe miško, krūmų, balų.

Vienas stambus dvarininkas carinėje Rusijoje turėjo tiek žemės, kiek 4,300 valstiečių kiemų.

Tarybų valdžios metais labai padidėjo pasėlių plotai. 1956 metais palyginti su 1913 metais jie išaugo daugiau kaip 1,5 karto, o kviečių pasėliai — beveik 2 kartus, kukurūzų grūdams — daugiau kaip 4 kartus, techninių kultūrų — 2,7 karto, medvilnės ir cukrinių runkelių — 3 kartus.

Tik per 3 metus (1954-1956) įsisavinus dirvonų ir plėšinių žemių plotus, pasėlių plotas padidėjo beveik 36 milijonais hektarų, o tai viršija visus Prancūzijos, Vakarų Vokietijos, Austrijos, Italijos, Belgijos, Danijos, Olandijos, Švedų ir Ispanijos grūdinių kultūrų pasėlių plotus.

Kolūkiečių realiosios pajamos palyginti su ikirevoliucinės Rusijos darbo valstiečių pajamomis, sugretinamos kainomis, padidėjo vidutiniškai vienam dirbančiajam keturis kartus, o turint galvoje nemokamą gydymą ir mokymą, pašalpas bei kitas valstybės teikiamas iš-

mokas bei lengvatas, — šešis kartus.

Ikirevoliucinėje Rusijoje agronomą žemės ūkyje galima buvo pamatyti tik stambiose dvarininkų sodybose. 1956 metų pabaigoje TSR Sąjungoje dirbo 435 tūkstančiai žemės ūkio specialistų su aukštuoju ir specialiuoju viduriniu mokslu, daugiau kaip 20 tūkstančių komunistų iš pramonės įmonių ir įstaigų pasiuntė Komunistų partija pastaraisiais metais į kaimą kolūkių pirmininkais. 29 tūkstančiai inžinierių ir technikų atvyko iš miestų dirbti į MTS.

Dabar žemės ūkio artelėse dirba daugiau kaip 72 tūkstančiai agronomų, beveik 45 tūkstančiai zootechnikų, apie 25 tūkstančius veterinarijos gydytojų ir felčerų.

Jei 1953 metų liepos 1 d. kolūkiuose ir mašinų-traktorių stotyse dirbo 83 tūkstančiai specialistų, baigusiu aukštąjį ir specialų vidurinį mokslą, tai 1957 metų gruodžio 1 d. jau buvo 277 tūkstančiai tokių specialistų.

Buržuazinėje Lietuvoje geriausia žemė priklausė dvarininkams ir buožėms. Oficialiais 1930 metų surašymo duomenimis, buožių ir dvarininkų ūkiai sudarė mažiau kaip 10 procentų bendro jų skaičiaus, tačiau jie valdė daugiau kaip trečdali visos žemės. Varginieji ir vidutiniai ūkiai nuo 1 iki 20 hektarų sudarė daugiau kaip 78 procentus visų ūkių, bet valdė tik 46,5 procento žemės ploto.

Fašistinės diktatūros metais mažesnius ir vidutinius valstiečius, ypač naujakurius, smaugė sunki mokesčių našta ir skolos. Valstiečių ūkiai dažnai būdavo išvaržomi. 1931 metais iš varžytinių buvo parduota 786 ūkiai, 1932 m. — 979 ūkiai, 1933 m. — 1,203 ūkiai.

Buržuazijos viešpatavimo metais Lietuvoje buvo daugiau kaip 200 tūkstančių smulkių, išskaidytų valstiečių ūkių. Tarybų Lietuvoje įkurta apie 1,900 kolūkių, 98 tarybiniai ūkiai, 134 MTS ir 20 MMS.

Dvarininkų ūkiuose Lietuvoje buvo 544 traktoriai, skaičiuojant 15-jėgiais. Tai sudarė kiekvienam 100 hektarų arimo 0,2 sąlyginių traktorių. Kombainų visiškai nebuvo.

1957 metais Lietuvos TSR buvo 19,400 traktorių (skai-

čiuojant 15-jėgiais), o tai sudaro kiekvienam 100 hektarų arimo po 7,7 sąlyginio traktoriaus. Šių metų pradžioje Lietuvos TSR kolūkiai turėjo 1,205 nuosavus traktorius.

Respublikos kolūkiuose ir MTS dirba 3,472 specialistai su aukštuoju ir specialiu viduriniu mokslu, iš jų agronomų, zootechnikų ir veterinarijos darbuotojų — 2,526 žmonės.

Pagrindinė Lietuvos žemės ūkio šaka — gyvulininkystė. Per paskutiniuosius 5 metus galvijų skaičius ūkiuose išaugo 314 tūkstančių, iš to skaičiaus 99,7 tūkstančio karvių.

Vien pirmajame 1957 metų pusmetyje respublikos kolūkiai beveik dvigubai padidino pieno gamybą palyginti su tuo pačiu 1956 metų laikotarpiu. Mėsos gauta beveik 2,5 karto, o kaulienos — 3 kartus daugiau, negu per tą patį 1956 metų laikotarpį. Komunistų partija iškėlė uždavinį artimiausiais metais pavyti JAV pagal mėsos, pieno ir sviesto gamybą vidutiniškai vienam gyventojui. Atsiliepdami į partijos Kreipimąsi, Lietuvos žemdirbiai įsipareigojo gauti respublikoje 100 ha žemės naudmenų mėsos gyvo svorio 1961 metais — 100 centnerių, pieno 1960 metais — 426 centnerius. Vadinas, mėsos 1961 metais respublikoje bus pagaminta po 105 kilogramus, o pieno 1960 metais — po 630 kilogramų vidutiniškai vienam gyventojui. Pieno ir mėsos gamyboje 1957 metais respublika įvykdė savo įsipareigojimus, lenktyniaudama su Baltarusijos TSR.

Generolas Raštikis

Generolas Raštikis buvo stambi asmenybė Smetonos režimo laikais. Kiek stambesnis ir populiarus jis buvo ponas generolas išdėstė ir išpasakojė dviejuose savo atsiminimų tomuose. Klerikalų spauda nepasigailėjo komplimentų jo atsiminimams. Jis pateko į didvyrių kategoriją. Tautininkų spauda pervarė Raštikį per šerengą labiausia už tai, kad jis būk pasidarė nepaklusnus Smetonai ir pataikavo Tarybų Sąjungai.

B. Raila iškepė "Margutyje" (balandžio laidoj) ilgų filipikų seriją prieš Raštikį.

Kada įvairaus plauko tautininkai susipeša su savo oponentais, tai geri žmonės patiria daug sekretų.

B. Raila iškėlia aikštėn kokia buvo Raštikio rolė prie Hitlerio.

Atvykęs Berlynan nesieda prie Škirpos kompanijos. Škirpa buvo Smetonos atstovu prie hitlerininkų. Škirpa būk tai organizavęs "kovos" frontą prieš Hitlerį, kuomet jis okupavo Lietuvą. Berlyne, anot Railos, Raštikis, tarėsi su Gestapo ir esesininkais pats vienas, savo vardu. Po to, anot Railos, jis išskrido Lietuvon, sykiu su latviškais ir estiškais kvilingais. Užtai Škirpa išvadieno Raštikį išdaviku. Raštikis, kaip uolus katalikas, kalbėdamas apie savo santykius su Škirpa, dievobaimingai pareiškė: "Tegul Dievas atleidžia jam ir man, jei esame vienas kitam nemalonių pridare".

Būdamas Kaune gen. Raštikis pasirašo hitlerininkų atsisaukimą, kad Lietuvos jaunimas stotų į hitlerininkų organizuojamą lietuvišką SS legioną ir savo atsiminimuose giriasi, kad tuomi galima buvo didžiuotis.

Net Raila juokiasi: "Koktesnių nesąmonių sunku būtų beišgalvoti." Raila dar pabrėžia, kad savo atsiminimuose gen. Raštikis lyg ir pasididžiuoja, kad susitikęs su Hitleriu ir Ribentropu jį saip padaręs į juos gerą įspūdį.

Matote, kokia garbė lietuvių tautai!

Pasirodo, kad krikščionys demokratai norėjo 1956 metais įtraukti Raštikį į VLIKą (vyriausią komitetą). Mat, generolas, tai bus daugiau unaro, jie sprendė. Bet kiti pasipriešino.

Railos nuomonė apie Raštikį prašė praščiausia. Jis pagyrų puodas, pilnas asmeniškio pasipūtimo, jis "tebesimauo dumbluose ir kriauklėse" ir kad trys ketvirtadaliai jo atsiminimų kupini trivialumų ir tuščių plepalų.

Taip tai tautininkas Raila charakterizuoja krikščionį demokratą, kuris tarnavo ir iškilo prie smetoninio režimo. Faktinai ir vienas ir kitas priklauso tai pačiai padermei.

Griūvant smetoniniam režimui, šipuliais subyrėjo ir jo militariniai politinė mašina. Raštikis nebuvo išimtis.

"Margučio" redakcija praneša, kad jo skiltyse tame pačiame "Margutyje" vanos Raštikiui kailį dar vienas asmuo — generolas Musteikis. Raštikio sėbrai, žinoma, nepasiliks skolingi.

Galerija smetoninių didvyrių, falšyvos nepriklausomybės piliorų. Laiminga lietuvių tauta, kad atsikratė jų reakcijos meistrų!

(Vilnis)

NEW YORK. — Dr. Lewis K. Dahl, Brookhave National Laboratory, tvirtina, kad druska žmogui yra žalinga.

Ivairenybės

Tūkstančiai Metų Vielos Iš Lašelio Metallo

TSRS Mokslų Akademijos metalurgijos instituto elektrofizikos laboratorijoje sukonstruotas tikslus prietaisas labai plonai vielai gaminti. Tokios vielos storis nedidėsnis kaip 5 mikronai (0,005 mm), t. y. jos plūvis keliolika kartų plonesnis už plauką. Viela padengta 1 mikrono storio stiklo izoliacija.

Metalas, iš kurio gaminama ši ploniausia viela, taip pat jos izoliacijai naudojamas stiklas sulydomi nedidėliais kiekiais panaudojant aukšto dažnumo sroves. Iš stiklo ištempiamas plonutis kapiliarinis vamzdelis, kuris pripildomas skysto metalo. Iš vieno metalo lašo galima gauti kelis tūkstančius metrų varinės vielos.

Tokie ploni laidai panaudojami, pavyzdžiui, radiotechnikoje gaminant kelių milimetrų rites, kurių varža siekia kelis milijonus omų, taip pat konstruojant miniatiūrines didelio jautrumo apvijas ir daugelį kitų elektrinių detalių.

Tunelis po Monblanu

Monblano kalnų masyvas ligi šiol automobilistams buvo neįveikiamas žiemą. Dėl to žiemą iš Zenevos į Turiną tekdavo važiuoti ilgesniu keliu, kartais net per prancūzų Rivjerą. Kelionė trukdavo trigubai ilgiau negu vasarą. Šis nepatogumas bus pašalintas, pastačius po Monblanu tunelį.

Tunelis sutrumpins kelią iš Zenevos į Turiną apie 270 km ir bus tinkamas važiuoti per ištisus metus.

Tunelis bus 11,9 km ilgio. Iš Prancūzijos į jį bus įvažiuojama prie Samoni, 1,290 m aukštyje, o iš Italijos — prie Entreves, 1,380 m aukštyje. Po važiuojamąja tunelio dalimi numatyta įrengti tris kanalus vamzdinams, kabeliams ir, esant reikalui, vandeniui praleisti.

Be natūralios ventilacijos, kuri sudaro orui einant per tunelį, kas 2 km bus įrengti specialūs ventilatoriai. Be to, abiejuose tunelio galuose numatyti automatiniai prietaisai anglies viendeginio (CO) kiekiui tunelio ore registruoti.

Automatinoms, kurios dėl įvairių gedimų galėtų sustoti tunelyje, kas 100 m numatoma įrengti atsargines nišas. Fotoelementų sistema šviesos signalais praneš apie kiekvieną susisiekimo sutrikimą.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

P. Dudonis buvo Victoria ligininėj, bet dabar jau namuose po gydytojo priežiūrą.

M. Rimkuvienė ir duktė Janė lengvai sužeistos, kuomet joms važiuojant iš vestuvių automobilius užgavo jų taksį. Abidvi gydosi namie.

Ligoniams linkiu greitai pasveikti.

Apsivedė N. Adomaitytė su J. Matusevičium. Ant vestuvių buvo atvažiavę iš Jungtinių Valstijų Matusevičiai, Bendoraičiai, Luizai su šeimos. Giminės ir svečiai linkimai praleido vakarą Vytauto klube.

Jaunieji medaus mėnesiui išvažiavo į Jungtines Valstijas.

Sūnų ir marčios iniciatyva buvo suruošta staigmena draugam Kušleikam ryšium su jų vedybinio gyvenimo 25-tom sukaktuvėm.

Vaisės atsibuvo Verdun Bowling Hall. Jubiliejančiai ir dalyviai vakarą praleido labai smagiai.

Dow alaus darykla iškėlė vaisės Vytauto klubo nariams. Apart skanaus alučio ir valgių, dalyviai pasiūko grojant P. Miškinių ant armonikos.

Daugiausia publiką sužavėjo lietuviška daina, už kurią reikia padėkoti A. C. Ambrasam. Julen Brashaw (Darėškevičiūtė, gimusi Kanadoje, bet nepamiršus tėvų kalbos) ir pianistui Žižiūnui.

Montreale pradėti plintinti netikri amerikoniški 20 dolerių banknotai. Apsisaukokite.

Kvebeko provincijoje kovo mėnesį įregistruotų bedarbių buvo 282,193.

Pridėjus prie jų šeimas, galime įsivaizduoti, kiek žmonių palietė šis "atoslūgis".

Dr. D. W. Ruddick padarė General ligininėj operaciją J. Vasalisui. Jam išėmė pusę kepenų, kuri buvo užsiuodijusi. Ligonis pasveikė.

Manoma, kad pirma tokia operacija Kanadoje.

Lyga prieš vėžį raportuoja, kad vėžiu miršta daugiau vyrų, negu moterų: 53 procentai vyrų ir 47 procentai moterų.

Lyga veda vaju už \$2,500,000 tyrinėjimui vėžio ligos.

Montreale kasmet gimsta apie 1,000 vaikų su nenormaliu protu.

Longueuil valdyba nedavė leidimo statyti privatišką ligininę, kurią norėjo pasistatyti Dr. M. Comtois.

Mano manymu, gerai padarė. Privatiškų ligininių neturėtų būti.

St. Helen saloj (Montreale) bus tarptautinis teatras, kuriame bus galima statyti veikalus įvairių tautų kalbomis.

Galėtų ir lietuviai daly-

vauti, jeigu būtų užtektinai pasiryžimo.

Pirmas perstatymas bus liepos 4 dieną, anglų kalboje.

Jei kas nesate matę "Seven Wonders of the World" Imperial kinoteatre, tai pamatykit. Užsibaigs gegužės mėnesį.

Department of Youth and Social Welfare pranešė, kad šią vasarą mokytojams, kurie norės eiti papildomus kursus universitetuose, finansinės paramos nebus duodama, nes izde pinigų nėra.

Point St. Charles Boys and Girls klube gegužės 10 dieną rodys filmą, kaip užlaikyti ir lavinti šuniukus ir kitus stubų gyvulius bei paukščius.

160 apdraudus nuo ugnies kompanijų Kvebeko provincijoje kels mokesčius už apdraudą nuo 15 iki 30 procentų Montreale, jei nebus patobulintos ugniagesių komandos.

Saugumo lyga praneša, kad visi dviratinkai turės laikytis važiuotės taisyklių, kaip ir automobiliai, kad sumažinus nelaimės gatvėse.

Royal Automobile Klubas šaukiasi į Montrealo automobilstus, prašydamas važinėti atsargiai, ypač vasaros metu, kada gatvėse ir keliuose labai daug automobilių.

Taipgi ragina tėvus, kad išpėtų vaikus kiekvieną rytą.

Montreale Savanorių Biuras raportuoja, kad praėjusiais metais savanoriais dirbo be užmokesčio prie ligininių, Raudonojo Kryžiaus ir kitų labdarybės organizacijų, 637 asmenys bendrai 19,000 valandų.

Daugiausia dirbo pensjonai.

Montreale žydai minėjo 15 metų sukaktį nuo Varšuvos geto sukilimo.

Amerikinis gyvenimas

S. KARPĖ

Radijas, televizija ir spauda diena iš dienos garbina amerikinį gyvenimo būdą, amerikinę santvarką, amerikinę laisvę. Bet ar tas amerikinis gyvenimas yra jau toks gražus? Paimkime keletą faktų.

Dr. Sevarzbart sakė, kad 1944 metais liepos mėnesį naciai suvarė į getą 330,000 vien Varšuvos žydų ir 170,000 iš kitų miestų. Spalio mėnesį pradėjo dusinti dujomis tam tikruose kambariuose. Iki sausio buvę visi išžudyti.

Šiandien Lenkijoje esą tik 6,000 žydų.

Duplesis pranešė, kad nutiesta 19,969 mylios elektros laidų provincijos pakraščiuose. Gauna elektrą 133,126 šeimos.

Esą norima sulaukyti jaunimą nuo bėgimo į miestus.

Kvebeko provincijoje medžių sodinimo savaitė bus nuo gegužės 11 iki 18.

Montreale miestas turi įstatymą, pagal kurį gali būti nubausti už mėtymą popiergalių gatvėse. Bet kas žin ar yra kitas toks miestas Kanadoje, kurio gatvėse būtų tiek nešvaros.

Vienas net per laikraščius šaukia, kad reikia apsisvarinti, kad rusai nesišaiptytų iš montrealiečių.

Lichine kanale sustojo 30 laivų. Laukia kol pataisys vartus, kurie buvo sugadinti rudenį.

Ziemos metu nebuvo daroma nieko, nors bedarbiai vaikščiojo be darbo.

Montreale per tris mėnesius buvo padaryta žalingi užpuolimai ant 25 mokyklų.

Sugauti du jauni nusikaltėliai, už kurių piktadarys-tes turės atsakyti tėvai.

Surinko montrealietis

Kalbant apie laisvę, šiuo tarpu Jungtinėse Valstijose nėra tos laisvės, kokia buvo savo laiku. Kaip žinome, šiuo metu Jungtinėse Valstijose siaučia reakcija prieš pažangų judėjimą. Milijonai žmonių įtraukta į sąrašus, tyrinėjamas jų politinis nusistatymas. Jei tik žmogus kiek liberališkėsnis, jis tuoj šalinamas ne tik iš valstybinių įstaigų, bet ir iš privatiškų užsiėmimų, iš mokyklų.

Norint gauti užsienio pasą, reikia būti labai "švariam". Pažangių pažiūrų žmonėms pasai neišduodami.

Daug mokslinių konvencijų renkami į kitas šalis, nes JAV neįsileidžia mokslininkų iš socialistinių šalių.

Dabar pažiūrėkime į kasdieninį gyvenimą.

Federalis Investigacijų Biuras raportuoja, kad praėjusiais metais buvo labai daug kriminalių nusikaltimų. Kriminaliai nusikaltimai JAV pernai vyko kas 11.3 sekundės. Kas keturias minutes įvyko žmogžudystė, išžaginimas ar užpuolimas. Per metus, laiko buvo 2,796,400 dideli nusikaltimai. O kiek buvo mažesnių?

Jungtinės Valstijos negali pasigirti savo gyvenimu. Jis nėra joks pavyzdys.

Kuo Jungtinės Valstijos gali pasigirti, tai technika. Techniškai jos pažengusios toli. Bet dėl to nereikia stebėtis. Du pasauliniai karai, kurie du kartu sugriovė eilę šalių Europoje ir kitur, visai nepalietė Jungtinių Valstijų. Nei viena bomba nesprogo jų žemėje.

Tuo tarpu jų turtai augo. Britanija atidavė visus investimentus. Tos šalys, kurio giliai įsiskolinusios arba gauna paramą, įsipareigojusios pirktis Jungtinėse Valstijose.

Jungtinės Valstijos investavo daug bilijonų Kanadoje ir kitur, iš kur plaukia riebus dividendai. Viso Amerikos kontinento turtai tarnauja JAV korporacijoms.

Kuomet visa sistema paremta ant lupikavimo, sunkimo žmonių ir gamtos syvų saujos išnaudotojų naudai, tai ir pačiose JAV vyksta plėšikavimai, sukčiavimai ir žudymai vienas kito. Lupikai net į unijas įsibrauna ir išnaudoja savo interesams. Amerikiečiai moka plėšti turtus iš kitų, bet tai nėra pavyzdys kitiems.

FORT CABELL, Ky. — Šioj apylinkėj per parašutinių manevrus penki parašutiniai užsimušė, o 137 susižeidė.

Vienu kartu buvo iššokdinta iš orlaivų 1,400.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

P. Kunčys, Port Arthur, Ont., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir už jam siuntinėjama spaudą \$7.00.

J. Kuktaras, Toronto, pagerbdamas staiga mirusį buvusį savo kaimyną J. Bernatavičių, gražiai pasidarbavo dėl LB paramos.

A. K. Butko, Chicago, Ill., užrašė naują prenumeratą Lietuvon.

S. Paplauskas, Chisholm, Alta., užsiprenumeravo LB ir prisuntė \$8.00 už jam siuntinėjama spaudą.

P. Samoška, Toronto, užprenumeravo LB seserei Lietuvon ir paaukojo \$3.00.

R. Aučius, Paterson, N. J., atnaujino prenumeratą Lietuvon.

Jos. Stanley, Port Alberni, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.00 ir prisuntė už literatūrą \$3.00.

Jos. Stanley, Rochester,

N. Y., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Dauko \$1.50 aukų.

A. Stankevich, So. Burnaby, B. C., pakeisdamas adresą paaukojo \$1.00.

M. Cheplinskas, Chicago, Ill., prisuntė naują prenumeratą.

A. Mažeika, Chicago, Ill., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

A. Kunigiškis, Lethbridge, Alta., lankėsi LB raštinėje ir paaukojo \$3.00.

A. Puzara, Rodney, Ont., lankėsi LB raštinėje ir paaukojo \$5.00.

Vienas torontietis pats užsiprenumeravo LB.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų.

Geo. Shimaitis, Brockton, Mass., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno rėmėjo 50 c. aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

B. Žukauskas, Niagara Falls, Ont., \$3.00;

Geo. Kvetkauskas, Wilkes

Barre, Pa., \$3.50;

J. Misevičius, Tahsis, B. C., \$2.00;

K. Meškauskas, Vancouver, B. C., \$1.00;

S. Dailidonis, Vancouver, B. C., \$2.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Maltiečiai Streikuoja
Apvertė Britų Mašiną

VALLETTA, Malta. — Maltiečiai, nepatenkinti britų atsinešimu į jų reikalavimus, pradėjo streiką.

Streikieriai vieną britų militarinę mašiną apvertė ir uždegė.

ADEN. — 300 vietinių apsupo britų fortą. Forto viršininkas Somerest ir 40 įstikimų kareivių šiaip taip pabėgo.

300,000 Lietuviškų Gražtų

Kasdien iš neseniai pradėjusios dirbti Vilniaus gražtų gamyklos išsiunčiami tūkstančiai gražtų. Dabar pagrindiniame gražtų frezavi-

mo ceche dirba daugiau kaip 100 automatinių staklių, kuriomis pagaminta pirmieji 300,000 gražtų.

Šiomet numatyta iš viso pagaminti 6 milijonus gražtų.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminų Europoje, kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Sutelkia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randašai:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos pasiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

V. SIRLJOS GIRA

BUENOS AIRES

Romanas

(Tąsa)

Abu nusijuokė. Aš žinojau, kad "alfonsas" reiškė tą patį, ką ir "katinas". Pajutau, kad mano ausys paraudė. Norėjau atsilyginti žėidimu už žėidimą, bet nieko nesugalvojau. Tik girdėjau ausyse tvinkčiojant kraują.

Iš namo išėjo trečias saugumietis.

— Namuose nieko nėra. Gal kur žemėje užkasė.

— Nicko, pasakys, — tarė mažasis.

— Sulauksi per šventą Nigdą, — tarė, kurs tik atėjo iš namų.

— Baigt kalbas, — nukirto vyras, avys auliniais batais. Abu jo draugai nutilo. — Na, išėivye, lindėk savo kajutėje ir šiandien neišikišk nosies. Tavo laimė, kad tau rūpi tik mergos, kitaip liūdnei baigtum. Ir nepliaukšk, ką čia matęs. Nei savo toj kontoroj, nei kėkšėms. Ir savo tam admirolui iš kiauros geldos. Aišku?

Linktelėjau galva.

— Tokius, kaip tu, mes greit sutvarkom, — pridūrė mažasis. — Džiaukis, kad nespėjai patekt jį įtakon. Greit tų komsolcų neliks nė vieno.

Pro kambario langą stebėjau, kaip jie dar slampinėjo po kiemą, būriu ir pavieniui vaikščiojo po daržą, pasilenkę žiūrindami žemę, kojomis skyrė krūmus. Po to atėjo nuo gatvės dar trys tokie, kaip jie: vienas jų vedėsi didelį vilkinį šunį.

Jie pasidalino į dvi grupes ir išėjo iš kiemo: vieni pasuko gatvės link, kiti, su šunim, į pakriaušę, iš kurios aš buvau atėjęs.

Buvau sukrėstas, pritrenktas, apglumęs. Už sienos Kuprijonas mušė savo žmoną, ir, kaip atrodė iš garsų, ji atsimekėjo jam tuo pačiu. Jie rėkavo taip garsiai ir abu tuo pačiu metu, kad galėjau aiškiai suprasti tik du žodžius — "komunistais" ir "kalėjimas". Po to pasigirdo dūžtančių stiklų žvangėjimas, trinktelėjo grindys nuo virstančių baldų, o dar vėliau užstojo visiška tyla. Man toptelėjo, kad gal jie vienas kitą užmušė, bet dėl to nė kiek nesusiįjau. Galvojau tik, kodėl tie vyrai, išbrovę į mūsų kiemą, pavadino mane "alfonsu". Kodėl jie mane taip niekino? Ir ūmai man kilo mintis, kad tiems, pas kuriuos buvo atėję, jie jautė žymiai daugiau pagarbos negu man...

—o—

Praėjus kelioms dienoms

nuo įvykių, kurie manęs tiesioginiai nepalietė, gyvenimas kontoroje staiga užvirė.

Dabar kasdieną lėksčiau po redakcijas, nešiodamas skelbimus, kad "Lietemigrantas" tarpininkauja perkant žemę Argentinoje, Brazilijoje, Paragvajuje ir Urugvajuje; kiekvieną dieną vienas ar kitas laikraštis atspausdindavo tai skelbimą, tai kronikos žinutę, o dienraštis, kainuojąs tik 10 centų, paskyrė kontorai net vedamąjį straipsnį, girdamas "Lietemigranta" už jo pastangas padėti bežemiams, mažžemiams ir išvaržytiesiems Lietuvos valstiečiams.

Be tarpininkavimo perkant žemę, kontora padėdavo rasti užsieny darbo. Ji verbavo darbininkus žemės ūkio darbams Prancūzijoje; merginas — tarnaičių pareigoms įvairiuose Pietų Amerikos miestuose; vėliau, kai pro kontoros duris ėmė plūsti minios žmonių, kai kuriems jaunesniems vyrams būdavo net siūloma išvykti Prancūzijoje, į svetimšalių legioną. Tiesa, siūlymai dėl mergaičių ir svetimšalių legiono tebuvo daromi žodžiu; į laikraščius panašios rūšies skelbimų man neteko nešti. Kontora organizavo dar pramogines išvykas po Norvegijos fiordus ir Viduržemio jūrą, ekskursijas į tarptautines muges, žodžiu, tai buvo tikra emigracijos ir laivininkystės kontora, kokion aš ir buvau svajojęs patekti. Dabar tai jau nebuvo įstaiga, kurioje viešpatuoja tyla, o mašininkė žiova, neturėdama darbo.

Kontoroje dabar sėdėjo dvi mašininkės, ir abi nespėdavo spausdinti raštų, prie stalų sėdėjo dabar dar trys nauji tarnautojai, o greitai atsirado ir ketvirtas, su didele barzda; pastarasis ir apsilviko tais iškilmingais rūbais su auksiniais galionais, kurie kada buvo pažadėti man. Tiesa, ir aš gavau naują kepurę su dideliu juodu blizgančiu snapu ir sidabriniais apvadais; kepurės priekyje auksinėmis raidėmis buvo įrašyta "Lietemigrantas".

Gintautas retai kada pas mus ir beužklysdavo; užtat jo kabinete dažnai sėdėdavo malonaus būdo, netgi lipšnus vyriškis, kurio pareigoms taip ir liko neišskios, nes jokių pareigų mūsų kontoroje jis ir nėjo. Kadangi "Lietemigrantas" vadinosi akcine bendrove, aš, šveico-

rius ir abi mašininkės nusprendėme, kad jis ir yra vienas tų paslaptinių akcininkų, apie kuriuos nieko nežinojome ir kurių, išskyrus lipšnųjį poną, niekada nebuvome matę.

Gintautas su juo labai skaitėsi ir, kaip man pasirodė, jo net truputį bijojo. Kaip galima bijoti tokio malonaus žmogaus, aš niekaip negalėjau suprasti, nors... ir pats prisibijodavau po truputį. Niekam iš mūsų nesakydavo jis "tu" arba "padaryk", "parašyk", "nueik"... Jis išsireikšdavo: "Jeigu jums būtų nesunku, gal galėtumėte nunešti ten ir ten tą ir tą"; "jeigu nepavargote, gal galėtumėte perrašyti dar tą rašteliuką"; ir panašiai. Jo geraširdiškumą pabrėžė ir jo plikė, apsupta, lyg žiedu, šviesių plaukų vainiku; jo skruostai tvaskėjo raudonai, lyg mergaitės; kalbėdamas su mumis, jis vis linkčiojo į priekį, kartais patvindamas delnu, kartais sunerdamas už nugaros rankas. Niekas iš mūsų nematė, kad jis būtų pasirašęs kokį nors raštelį; juos pasirašydavo Gintautas. Pasirašydavo, kaip mums atrodė, visai net jų neskaitydamas...

Ir vis dėlto, nepaisant pono Garalevičiaus (taip vadinosi tikrasis mūsų šeimnininkas) lipšnumo, visi tarnautojai jo vengdavo. Gal todėl, kad buvo taip neįprasta, jog žmogus, galįs tave kiekvieną akimirką išmesti į gatvę, sako tau mandagius ir švelnius žodžius, visada ramiai ir lygiu, beveik dainuojamu balsu.

Tačiau vieną tų darbmedžio dienų pamačiau poną Garalevičių įtūžusį. Tai įvyko beskaitant jam laikraštį. Ponas Garalevičius ūmai paraudė, sugniauzė dienraštį ir metė jį ant grindų. Gal aš apsirinku, bet man buvo net pasirodė, jog jam išsprūdo žodis "nenaudėliai". Tiesa, tuojau pat ponas Garalevičius nurimo; sprendžiau iš to, jog jis pats pakėlė nuo grindų laikraštį, įmetė jį į krepšį, o mane pavadino "brangučiu" ir pareiškė, kad dabar jaunimas jau neturi tų tvirtų dorovės pagrindų, kokius turėjo jų tėvai, ir todėl pasiduoda žalingoms įtakoms.

Kai Garalevičius išėjo į miestą, aš skubiai ištraukiau iš krepšio laikraštį, išlyginau jį delnu ir ėmiau skaityti, ieškodamas, nuo ko gi neteko pusiausvyros toks ramus žmogus. Laikraštis mirgėte mirgėjo nuotraukomis ir įvairaus didumo parašais. Madinga eilute dėvįs jaunuolis su cilindru ir ažiječio akimis; nuotraukos apacioje paaiškinta, kad tai Japonijos imperatoriaus sūnus, besimokąs Jungtinėse Amerikos Valstijose; jis išmokęs jau šokį "Labent-

uok" ir 66-is kokteilių receptus, o su mokslu ėję sunkiau; dabar princas Kunimaro Konoje atšaukiamas į Tokio. Adolfas Hitleris stovi plačiai išžiodinta burna ir daužo kumščiu į stalą; parašas aiškina, kad Hitleriui traukiant, Vokietijoje įvyksta žemės drebėjimas; ten pat priduriama, kad Hitleris po kiekvienos tokios kalbos išvyksta į Alpes ir kalnuose dainuoja tirolietišką dainą, kas gydomai veikia gerklę. Nuotraukose dar rodomas bemeškeriojantis Nevilis Čemberlenas, ten pat jo pasisakymas, kad žuvis geriau kimbančios drumstame vandenyje. Musolinis su juodais marškiniais, juodu kaklaryšiu ir plunksna šalme; kitoje nuotraukoje tas pats Musolinis su trusikais, darąs rytmetinę gimnastiką; paaiškinama, kad jis negeria alkoholio, mėgstas glostyti mažus viščiukus, o po to, kai chirurgai jam pašalinę skrandį, dar labiau pamėgęs muziką. Didžiųjų žmonių portretai buvo baigiami Eduardo Daladjes atvaizdu; šis prancūzų premjeras stovi su naktinėmis šlepetėmis, o parašas aiškina, kad tai geriausias šeimos galva iš visų politinių veikėjų, nuo Nerono iki mūsų dienų imtinai.

Iš pradžių nesupratau, kas būtų galėję įzeisti pono Garalevičiaus jausmus; tik perskaitęs nedidelę, smulkiomis raidėmis žinutę, užkištą kažkur tarp dienos naujienų ir skelbimų, ėmiau suvokti.

Žinutėje buvo rašoma, kad pavyko suimti naują komjaunuolių grupę; kad jokių daiktinių įrodymų kol kas nerasta; kad vienas suimtujų, vardu Mykolas, nesąs joks Mykolas, o tai esanti tik jo pravardė; tikrojo jo vardo niekas dar nežinąs; ir taip toliau. Pabaigoje priduriama, kad po to, kai neseniai buvo suimta grupė komunistų, o dabar komjaunuolių, ardomoji veikla ilgesniam laikui suparalizuota. "Gera, kad nukirsta dar viena raudonosios hidros galva; tikėkimės, kad greitai bus nukirstos ir visos". Taip buvo užbaigtas straipsnis.

Hidro... Ką reiškia tas žodis? To aš nežinojau. Tačiau ką blogo galėjo daryti Mykolas? Prisiminiau jį draugišką, geraširdišką ir paprastą. O Vladas? Jį pažinojau nuo senų laikų; sėdėjome viename suole; aš kartais slapta nusirašinėjau nuo jo rašomuosius, jei jie būdavo pernelyg sunkūs. Tiesa, kur ir kada jį suėmė, niekas mūsų nežinojo; žinojome tik, kad jo nesuėmė nei namuose, nei darbe. Jis dingo kaip grumstas Nemune, laikraščiai jo pavardės nepaminėjo, o sesuo nėjo dėl jo net teirautis. Vieną dieną atbėgo į namus įtūžęs Vladas darbdavys, sviedė ant grindų kepu-

re, kurią Vladas buvo palikęs darbe, ir ėmė laidyti gerklę, kad jis sušildę ant savo krūtinės gyvatę, o gyvatę jį įgėlusi; kad jis mylėjęs Vladą kaip savo sūnų, kad daręs jam lengvatų, kad jo dirbtuvėj darbo diena te-trukusi dešimt valandų, kai kitur dirbę po dvyliką; kad saugumas daręs dirbtuvėj krata; kad visa gatvė tai žinanti, o tuoj žinos ir visas miestas; kad jis pražuvęs ir sulaukti ne anksčiau kaip po keleto dienų. Neturėjau su kuo išsikalbėti, ir nuo to man buvo dar sunkiau.

Poetą sutikau visai atsitiktinai, Laisvės alėjoje. Pametęs mašė, jis nuosirdžiai apsidžiaugė.

— Šimtą metų nesimatėm! — sušuko jisai, imdamas mane už parankės. — Niekada neužėini, ar iš kuklumo, ar iš pasididžiavimo... Tai po jūrą gėl jau plaukioji? Kepurė tavo šauni, kaip admirolo.

— Nemačiau admirolo kepurės, — tariau. — Po jūrą dar neplaukioju. Raštus po įstaigas nešioju.

— Ir tai įdomus darbas. Vis geriau, negu visą dieną kėdę zulinti. Beje, gal nori grįžt į savo seną kambarį?

— Mane juk iš ten išvijo.

— Na, kartą išprašė, daugiau nebeįprašys. O man, žinai, liūdoka dabar. Kapitonas ten nebegyvena. Tur būt, žinai, kad jis plaukioja?

— Kur nežinosi. Dabar jis gyvena tikroji bakjutė. Su žemėlapiais ant sienos.

— Neilgai, žinoma, jis džiaugsis savo kajute, — gana abejingai pasakė Poetas. — Jo darbas sezoninis. Tai ką, grįši?

— Ne! O tu gyvenį vienas?

— Dar ne mano kišenei. Gyvena toks, su ūsiukais. Nežinau net jo profesijos. Nieko iš manęs nepavogė, tai svarbiausia. Tai ką, po alaus bokalą?

— Galima. Užėjome į barą. Mikli pilstytoja nubraukė alaus putą ir pastatė prieš mus du bokalus. Prie mūsų priėjo apdriskęs vyras. "Nepagailėsit alaus buvusiam jūrininkui? Plaukiojau švedų garlaiviais po "Raudonąją jūrą". "Eik lauk, — tarė pilstytoja, — matai, kad čia tau ne "kompanionai". — "O tu užsičiaupk. Filosofijos profesoriai džiaugiasi su manim kalbėdami".

— Įpilkite jam alaus, —

tarė Poetas. — Mes sumokėsime. Ne, ne, brolyti, kalbėtis mes su tavim nesiruošiam.

Mes girksnojome šaltą alų. Statinė buvo apdėta ledais.

— O kas tai yra hidra? — paklausiau staiga Poetą. Žinojau, kad nėra tokių žodžių, kurių jis nemokėtų paaiškinti.

— Hidra? Na, kaip čia tau pasakius... Kurią gi čia prega?

— Skaičiau laikrašty... "Raudonoji hidra".

— A, apie komunistus. Hidra — tai maždaug slobinas, brolyti. O kodėl tave komunistai domina?

Tuos žodžius Poetas ištarė tyliau, prieš tai apsidairęs aplink.

— Daug rašo apie juos, — tariau. — Ar iš tikrųjų jie tokie baisūs žmonės, ką?

Poetas pažvelgė į mane ir nusijuokė:

— Tu lyg iš mėnulio nukritęs. Baisūs jie ar nebaisūs, o fantazuotojai. Fantazieriai. Žinai, ką reiškia fantazierius? Maždaug tas, kuris ieško žydrojo paukščio.

Aš truktelėjau pečiais.

— Koks tai paukštis?

— Bet tu ir neišsilavinęs.

— su švelniu priekaištu tarė Poetas. — Aš pasakiau tik palyginimo dėliai... Žodžiu, ieško nesamų dalykų.

Neseniai dar ir aš galvojau, kad klasių kova, kad kapitalizmas, kad šis, kad tas...

Visa tai utopija! kaip lenkai sako — nukirstos galvos svajonė. Velniams ta klasių kova, jei galima susitvarkyti geruoju? Ar nėra reformų kelio? Žiūrėk, Musolinis su Hitleriu irgi reformas praveda. Nesuk, brolyti, galvos su komunistais...

— Tai pas mus viskas gerai?

— Bene aš tai sakau? Ne. Bet jau pavargau nuo viso to socializmo.

Poetas nusiziovavo.

— O aš sutikau žmonių, kurie nepavargo, — tariau. — Štai rašo, kad suėmė Mykolą. Mykolas ar ne Mykolas, nesvarbu, bet taip jį vadino. Jis ir už tavę ne kvailėsnis, ir...

Poetas net šoktelėjo kėdėje.

— Tai tu su juo susitikinėjai?

— O kas?

— Kuriems gi velniams su juo susitikinėjai? Ką gi tu bendra gali su juo turėti? — Poetas pirštų galais ėmė čiu-pinėti užkritisį ant kaktos geitonų plaukų kuokštą, o po to ėmė jį raityti ant rodomojo piršto; pagaliau visą plaukų panėrį į plaukus ir ėmė iš lengvo juos velti. — Keistas tu vaikinai...

— Kodėl aš keistas? — pasakiau. — Ne keistesnis už tave. Kas gi tave taip sudomino? Tik tu plaukus susišukuok, susitaršei. Kada

pagaliau juos apkirpsi? Na, į tavo sveikatą. Nors kaip kelneriai sakydavo, aš laus į sveikatą negeriam, ne fasonas. — Pajutau, kad atsirišo mano liežuvis, tapau drąsesnis ir iškalbingesnis.

— Pasakyk, kodėl tu taip išsigandai to komunisto?

Poetas pridėjo bokalą prie lūpų, atgėrė gurkšnelį ir pakilo. Mačiau, kad jis nori kažką pasakyti, tačiau siauros jo lūpos dar labiau susiaurėjo; jų liko vos plonytis balsvas ruoželis. Po to jis mostelėjo ranka, lyg atsakydamas į savo paties mintis, ir tarė:

— Na, nieko, nieko... Panele, po kiek mes mokam? Na, taip, aš moku už save... Bėgu, brolyti, prisiminiau, kad turiu reikalų...

— Vadinasi, išsigandai? — paklausiau pašiepjamai. — Manęs išsigandai? Kad mačiau komunistą?

— Tss, tyliau, — maldaujančiai pasakė Poetas. — Žinai, kiekvienam savo galva brangi. Mano galva taip pat dar šio to verta. Tik tu dar jaunas ir nieko nesupranti. Pagaliau jeigu nori žinoti, nusibodo man vaikščioti apibrizgusiam. Žmogų pasitinka ne pagal protą, o pagal drabužį. O palydi, bent pas mus, irgi pagal drabužį...

Jis išmovė iš baro, nepadau-gęs man net rankos. Prie manęs vėl priėjo apdriskęs vyras.

— Nepamirškite už mane sumokėti, — prašvebeldžiavo jis. Jo liežuvis painiojosi. — Mano tėvas dirbo telegrafu, o aš girtuoklis. Girtuoklis ir jūrininkas. Olandų linija. Gal galima dar alaus?

— Duokite, panele, jam dar alaus, — tariau.

— Jūs su juo neprasidėkite, jis nuo jūsų neatstos, — pasakė pilstytoja, braukdama alaus putą. — Jis ir jūrininkas, ir atstronomas, ir inžinierius, kokia tik fantazija jam galvon nešauna.

— Panelė pilstytoja yra moliuskas, — prašnibzdėjo apdriskęs vyras man į ausį. — Jūsų draugas irgi moliuskas, nes už mane nesumokėjo. O jūs sumokėsit. Galit man užsakyti sūrio porciją? Geriau būtų dvigubą. Aš girdėjau, ką jūs su draugu kalbėjotės, bet tai ne mano dalykas. Galit man dar bokalą alaus? Geriau būtų litrinį. Jūs neklausykite, ką sako moliuskai, nes pilstytoja — moliuskas. Ar jūs žinot, kas tai yra planktonas? Mes su jumis taip pat planktonas...

Aš atsikėliau, sumokėjau už apdriskusį vyrą ir išėjau į gatvę. Klaidžiojau, tur būt, ilgokai, nes grįžau namo vėlai, po pusiaunakčio. Pasikėlęs laiptais į kalną, pamatėčiau žmogų, skaitantį lapelį, priklijuotą prie mūro sienos, priešais pat gatvės žibintą. Mane pamatęs, žmogus pasi-

šalino. Lapelis kabojo ir prie antro namo, ir prie trečio...

— Eju įskaudintas Poeto elgesio, nerūpėjo man jokie skelbimai ir plakatai. Tačiau kai pasiekiau namus ir radau lapelį, priklijuotą tiesiai prie namo durų, atsargiai jį nuplėšiau ir nusinešiau pas save.

Tai buvo komunistinis atsisaukimas.

Atsigulęs užmigau ne iš karto. Prieš užmigdamas, pakartojau mintyse šios dienos laikraščio žinutę. Ypač ilgai mano galvoj sukaliuosi žodžiai, kad komunistų veikla ilgesniam laikui suparaližuota...

— O—

Dar po kelių dienų mirė Pranės senelė.

Į laidotuves nuėjau kartu su Prane. Ji paprastų paprasčiausiai pasibeldė į mano kambario duris ir paprašė, kad eičiau drauge su ja. Kuprijonas, sužinojęs apie senelės mirtį, gėrė trečia diena be pertraukos. Kuprijonienė pareiškė serganti ir užsiraikino savo kambarį. Žinojau dar iš Vlado, kad senelės ji nekentė.

Po laidotuvių grįžau irgi su Pranute. Kalbėti neturėjome apie ką. Pranutė visą kelią ašarojo, man irgi buvo graudu. Viena senučių, tu, kurios dar galėjo paeiti iki kapinių, papasakojo mums, kad velionė prieš pačią mirtį šaukusis Vlado. Taip ji ir užgso, nepamačiusi nieko iš savųjų. Pagaliau į namus tebuvo pranešta jai jau mirus...

Netoli namų mus užklupo lietus. Iš mažyčio debesėlio ėmė pilti čiurkšlėmis. Mes pasislėpėm po kaštono medžiu, o kai pro lapus ėmė sunktis vanduo, nubėgome į neįdele krautuvėlę.

Atsėdome prie staliuko, stovinčio palangėje.

— Išgersite limonado? — paklausiau Pranutės. Ant prekystalio stovėjo išrikiuotų butelių virtinė. Šalia jų pūpsojo bandelės, apibertos cukrum; musės spiečiumi tupėjo ant bandelių, nepakildamos net tuomet, kai šeimninkas tingiai mostelėdavo ranka.

— Išgersiu, — tarė Pranutė.

— Gal paragautumėt bandelės?

— Galima ir bandelės... Šeimninkas atnešė butelį ir dvi nelabai švarias stiklines; bandelė buvo musių apteršta, nors krautuvninkas rinko kuo švaresnę, iš apačios.

— Limonadas pirmos rūšies, su grynu sacharinu, — tarė šeimninkas. — Tik nuo tų dvisparnių negaliu atsiginti. Kai turėjau žmoną, išgaudydavau, o dabar, žiūrėk, kiek priviso.

Krautuvninkas, matyt,

panoro pasikalbėti su žmonėmis. Todėl paklausiau iš mandagumo:

— Jūsų žmona mirė?

— Ne, ko gi jai mirti. Su ulonų karininku pabėgo. Alytų apsigyveno. Girdėjau, jis ją metė, pulko vadas įsakęs. Karininkams netinka su pabėgusiomis žmonomis matytis. O ji vis tiek grįš, kur jai dėtis. Bus vėl kam muses gaudyti.

Pranė pakilo iš užstalės. — Jau nelyja, — tarė ji. — Laikas namo.

— Ateikit dažniau, — tarė krautuvninkas. — Turit buljono ekstrakto, pirmiausia rūšis. Įmeti plytelę — jau ir sriuba, virti nereikia. Pamatysit, ponai, kaip vyrelis bus patenkintas.

Pranutė nukalto.

(Bus daugiau)

Viskas Dėl Gyvenamųjų Namų

SHEPPARD'S

Baldų ir Elektrinių Reikmenų Krautuvė

1438 Queen St. W. LE. 6-6515

Toronto, Ont.

Dabar parduodama:

Česterfildai \$349.00 už \$179.00

40" Pilnai automatiški elektriniai pečiai \$349.00 už \$249.00.

30" "Guziko paspaudimo" pečiai \$269.00 už \$179.00.

G.E. Saldytuvai (Deepfreezers) 11 k. pėdų \$449.00 už \$349.00.

Miegamojo kambario setai po \$89.00 ir daugiau

Devenportai \$49.00

Televizijos G.E. ir Philco 1958 modelio ir visoki kiti baldai parduodama už žemiausias kainas ir su žemu įmokėjimu.

Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623

Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamųjų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui. Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks antradienį, gegužio 6 dieną, 7.30 val. vakaro, 160 Claremont St.

Taipgi primenam nariams pasižiūrėti į knygutes, ar sumokėti nariniai mokesčiai. Stenkitės mokėti laiku, kad nereiktų siuntinėti paraginimus, nes tas sudaro bereikalingas išlaidas ir atima daug laiko sekretoriui.

Kuopos. Valdya

Padėka

TORONTO. — Staigi ir

S. Hurok stato šauniąją

MOISEJEVO

šokėjų kompaniją

100 šokėjų ir simfonijos orkestras

Gegužės 9 ir 10: Maple Leaf Gardens, Toronte.

Gegužės 5, 6, 7 ir 8: Montreal Forum, Montreale

netikėta mirtis išskyrė iš mūsų šeimos pačiame gyvenimo žydėjime vyrą, šeimos tėvą, sūnų ir brolių, John Barnett.

Visiems dalyvavusiems jo laidotuvėse, puošusiems jo karstą gelėmis ir liūdėsio valandose teikusiems mums pagelbą ar reikusiems užuojautą šia proga reiškiami nuoširdžiausia padėka.

Mrs. V. Barnett — žmona
M. Vaitkienė — motina
Frances — sesuo
Eddie — brolis

Lankėsi Toronte

Iš Lethbridge, Alta., atostogų proga lankėsi Toronte A. Kunigiškis. Su juo kartu lankėsi ir jo senas draugas A. Puzara. Jiedu apžiūrėjo atnaujintą ir padidintą pašalpinės draugijos salę ir atsilankę Liaudies Balsu raštinėje gražiai parėmė savaitraščių.

A. Kunigiškis su sūnum inžinierium Lethbridge, Alta., turi įsteigę statybos kompaniją.

KĄ KITI RASO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

Jis mano, kad tarp JAV ir TSRS ilgai tęsis dabartiniai ar tolygūs santykiai. Bet ir karo iš TSRS pusės nereikia tikėtis. Bet jis įspėja:

Jeigu JAV padarys koki "paiką žingsnį" — kaip puo-

limą karan — TSRS gali valdyti visą pasaulį į 30 metų.

TSRS turi karinių pabūklų, kuriais galima pasaulį sunaikinti, bet ji karo nepradės, nes ji žino, kad ir laimėdama karą labai daug nukentės, jos industriniai ir moksliniai atsiekimai gali būti labai sužaloti, jei nesunaikinti. Karas taipgi daug žmonių išžudo.

Prie to TSRS vadai, kaip marksistai, tiki, kad kapitalistinės santvarkos gyvenimas neamžinas; ji žlugs, kaip žlugo pirmesnės, blogesnės santvarkos.

Tai kaip Amerikos žymus rašytojas apibūdina Tarybų Sąjungą.

— V. Andrusis

Paiėškojimas

Zizienės Kostės (Dilioniūtės) dukterė Kostė iš Masionių kaimo, Deltuvos pašto, Ukmergės rajono, ieško dėdės Petro ir tetos Agotos Dilionų. Kada tai gyvena Bostone, Mass. Jeigu kas žinote, praneškite šiuo adresu: 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario.

BONNA. — Vakarų Vokietija sutinka mokėti Britanijai \$36.000.000 į metus už laikymą savo kariuomenės Vakarų Vokietijoje.

Vakarų Vokietija taipgi padės britų banke \$150.000.000 dėl atmokėjimo britams už ginklus.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

12 Richmond St. E.

Ofiso tel. EM. 6-9591

Res. — MO. 1232

Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 455 Spadina

Ofiso tel. WA. 2-6111

Residenc. — MI. 9352

Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

Reikalingas Pardavėjas

Pardavimui kurename aliejaus namų savininkams. Turi būti gerai žinomas lietuvių tarpe

Gera alga ir bonai.

Telefonokit dėl pasimatymo: HU. 3-6188

LAUKIA NAUJO TARYBINIO SPUTNIKO

TORONTO. — Mėnulio stebėtojai čia skundžiasi, kad po to, kai Tarybų Sąjungos sputnikas nukrito, jie neturi ką stebėti. Laukia, kad TS paleistų dar vieną.

Yra paleistų amerikiečių sputnikų, bet jų niekas negali pamatyti.

Parduodama

Bičių farma, du akrai žemės, su gyvenamu namu, geru šuliniu, elektra ir vištų ar kralikų auginimui pastatu. Kaina \$3.000. Prašome kreiptis:

P. Bepirsty
R. R. 2
Utopia, Ont.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu. Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktą krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lissauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 6-1500

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743